

УМОВЫ ПАПІСКІ:

На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гл. Кантора газ. (Грэйз п'яер) ад 9 гадз. раніцы да 3-го гадз. дн. Бел. Дзярж. Выдавецтва і на ўсёй адрэсаванай РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК

ПЛАТА ЗА АБОБСТЫ:

За разд. 50
Васкр. 50
Прыйшч. 50
Згодна
Сярэдня

896. г. Д Е Н И Н Г Р А Д

Университетская Набережная 7/9

Фундамент, Библиотеке Лен. Гос. Университета
Февр-дек. /Зв. 1.1/

Гітчане партыі (большавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора

СЕРАДА, 20 ЧЭРВЕНЯ

1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. днз; тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-го гадзінны днз, тэлеф. № 6-19. 3) Начн. рэдактар (друкарня) ад 8 гадз. веч. тэл. № 6-42.

1928 г.

№ 140 (2947)

Кешу асобнага нумару ўсёды 5 кап.

Год выдання дванаццаты.

НА ГЭТЫМ ВУЧАСТКУ—ЗУСІМ СЛАБА

Пытаньням барацьбы з алькагалізмам мы ўсё яшчэ аддаём надзвычайна мала ўвагі. Пельга, зразумела, спазнае, што алькагалізм прымае нейкія катастрофічныя разьмеры, што тут трэба біць пажарную трымагу, зараз-жа пачынаць «кампанію» і інш. Гэтага, зразумела, няма і, блзкумоўна, ня будзе. Але той факт, што мы справе барацьбы з гэтай найбольш праклятай спадчынай мінулага аддаём надзвычайна мала ўвагі, гэта факт—бясспрэчны.

Разам з ростам бюджэту рабочага і селяніна, расьне і спажываньне алькаголю. Праўда, адначасова растуць і выдаткі працоўнага на сельніцтва на культурныя патрэбы і няват растуць шпарчэй, чым выдаткі на аляголь.

Аднак, спажываньне пасельніцтва аляколю дагэтуль вельмі значнае.

Мы ня прыкмячам тут, каб наша культурна-асьветная работа досыць значна адлюстравалася на зьмяншэньні спажываньня аляколю. Галоўнае заключэньне ў тым, што ў нашай штодзённай рабоце барацьба з алькагалізмам займае вельмі і вельмі невялікае месца. «Ударны» жа парадкам з алькагалізмам ня так ужо лёгка пакончыць. Украінішчый ся ў быт здаўна, алькагалізм менш за ўсё можна выбіць ударным парадкам.

Штодзённая «дробязь», краватлівая, але ўдарная і настойлівая работа толькі і зможна перамагчы гэтае зло. Таму ў нашай масавай рабоце мы не павінны абыходзіць алягалізм, алькагалізм менш за ўсё можна выбіць ударным парадкам.

Штодзённая «дробязь», краватлівая, але ўдарная і настойлівая работа толькі і зможна перамагчы гэтае зло. Таму ў нашай масавай рабоце мы не павінны абыходзіць алягалізм, алькагалізм менш за ўсё можна выбіць ударным парадкам.

Пытаньням барацьбы з алькагалізмам мы ўсё яшчэ аддаём надзвычайна мала ўвагі. Пельга, зразумела, спазнае, што алькагалізм прымае нейкія катастрофічныя разьмеры, што тут трэба біць пажарную трымагу, зараз-жа пачынаць «кампанію» і інш. Гэтага, зразумела, няма і, блзкумоўна, ня будзе. Але той факт, што мы справе барацьбы з гэтай найбольш праклятай спадчынай мінулага аддаём надзвычайна мала ўвагі, гэта факт—бясспрэчны.

Разам з ростам бюджэту рабочага і селяніна, расьне і спажываньне алькаголю. Праўда, адначасова растуць і выдаткі працоўнага на сельніцтва на культурныя патрэбы і няват растуць шпарчэй, чым выдаткі на аляголь.

Аднак, спажываньне пасельніцтва аляколю дагэтуль вельмі значнае.

Мы ня прыкмячам тут, каб наша культурна-асьветная работа досыць значна адлюстравалася на зьмяншэньні спажываньня аляколю. Галоўнае заключэньне ў тым, што ў нашай штодзённай рабоце барацьба з алькагалізмам займае вельмі і вельмі невялікае месца. «Ударны» жа парадкам з алькагалізмам ня так ужо лёгка пакончыць. Украінішчый ся ў быт здаўна, алькагалізм менш за ўсё можна выбіць ударным парадкам.

Штодзённая «дробязь», краватлівая, але ўдарная і настойлівая работа толькі і зможна перамагчы гэтае зло. Таму ў нашай масавай рабоце мы не павінны абыходзіць алягалізм, алькагалізм менш за ўсё можна выбіць ударным парадкам.

Штодзённая «дробязь», краватлівая, але ўдарная і настойлівая работа толькі і зможна перамагчы гэтае зло. Таму ў нашай масавай рабоце мы не павінны абыходзіць алягалізм, алькагалізм менш за ўсё можна выбіць ударным парадкам.

Штодзённая «дробязь», краватлівая, але ўдарная і настойлівая работа толькі і зможна перамагчы гэтае зло. Таму ў нашай масавай рабоце мы не павінны абыходзіць алягалізм, алькагалізм менш за ўсё можна выбіць ударным парадкам.

ПЫТАНЬНЕ АБ РЭЙНЕ У ЦЭНТРЫ УВАГІ

Польшча дамагаецца „Усходняга Лёкарна“ нямецкі друк аб савецка-нямецкіх адносінах

Яшчэ аб выступленьнях Залескага ў Парыжы

ПАРЫЖ, 17. У часе прабываньня ў Парыжы Залескі на абедзе, наладжаным франка-польскай асацыяцыяй і таварыствам пріянаў Польшчы, у сваёй прамове ступіў на пытаньні аб эвакуацыі Райнскай вобласці. Значнасьці, што пытаньні аб эвакуацыі для Францыі ўсё яшчэ мае перагарнае значэньне, Залескі заявіў:

Адказ нямецкага друку на артыкул „Известий“

БЭРЛІН, 18. Камэнтуючы артыкул „Известий“, блізка да Штэрэма „Толькіс Рундшау“ піша:

У фашыскай

БЭРЛІН, 18. Камэнтуючы артыкул „Известий“ аб нямецка-савецкіх адносінах „Нельміна Цейтунг“ піша:

У Заходняй Беларусі

Канфіскацыя беларускіх газэты

Па загаду віленскага меснага староства канфіскаваны № 4 беларуская радыкальная газэты „Зоры Працы“ за дэкларацыю „Беларуская Сялянско-Рабочая Клубу“, працягваючы ў сабсе дэпутатам Дворчаніна 30-Г.

Прывітаньне засуджаным грамадаўцам

Рэдакцыя „Зоры Працы“ атрымаў ад Прай ад „Беларускага наставіцтва студэнтаў“ прывітаньне зьмяшчаючае грамадаўцаў за іх мужнасьці і бадзёрна паводзіны на судзе. Прывітаньне канцацыя выказан на акаччальнае вызваленьне беларускіх працоўных тунцаў і вяртаньня да салідарнасьці працоўных.

Новыя беларускія кнігі

Таварыствам беларускае школы і дадні дзёнае камоды Крапіўніцка „Па рэвізіі“ і „Пашліся ў дурні“ адна камодыя Катанца „Модны Шлячок“.

Літоўскі афіцэр аб польскім імперыялізьме

„Літоўскае Аіда“ абгаворваючы імкненьне Польшчы да гэгэмоніі над Прыбалтыкаю, піша:

Антыпольская дэманстрацыя ў Нямецчыне

ДАНЦЫГ, 18. Учора ў Данцыгу зарыўся зьезд нямецкага саюзу рэйнавай правінцыі. Прынятае рэзалюцыя рэзна пратэстоу супроць перамога выступленьня Залескага, адзначаючы, што гэтым выступленьнем Залескі прабаваў дабіцца згоды нямецкага ўраду на Усходняга Лёкарна. Рэзалюцыя дамагаецца ад нямецкага ўраду энэргічнага адпору танім прэтэнзіям Польшчы.

Па занячэньні зьезду ў пагранічным горадзе Майенбургу адбылася грандыёзная дэманстрацыя, наладжаная ўдзельнікамі зьезду. На дэманстрацыю прыбыло з Нямецчыны некалькі тысяч чалавек. Прамоўцаў зазначалі на агучнасьць абоу Данцыга і Райснавай вобласці і падкрэсьлівалі, што гэтым спрадэвеку нямецкія правінцы павінны і ў будучым быць нямецкімі.

ВАРШАВА, 18. Залескі вярнуўся ў Варшау на два дні раней, чым меркавалася. Як паведамаюць некаторыя газэты, тэрмінова прыезд Залескага ў Варшау зьвязан з радам блізкіх пытаньняў вазаможнай палітыкі.

Палітычным вязьням даюць чытаць беларускія газэты

Пашырэнне сеткі часовых кантрольных камісій

Грэцыя—напярэдадні ўсеагульнай забастоўкі

ВА МНОГІХ ГАРАДОХ ВУЛІЧНЫЯ БАІ

Матросы салідарызуюцца з бастуючымі

ВЕНА, 18. З Белграду паведамаюць, што забастоўка рабочых тутуньных фабрыч у грэцкай Манэдоні пашыраецца. У забастовачын рух удзгнуты ўжо ўсе рабочыя тутуньных фабрыч Грэцыі, а таксама і рабочыя іншых галін прамысловасьці. У Салоніках, Драме, Кавале і Пірэі (порт Атэн) пачылі бастуючымі і вайсковымі часьцямі адбываюцца ірызацыя сутычкі і сапраўдныя вулічныя баі. Па апошніх, нічо не правераных зьвестках, у Пірэі ўсю ноч обьня адбываліся барыкады баі паміж забастоўшчыкамі і паліцыяй. Спроба вымаганьня да дапамогу паліцыі вайсковых часьцей рэаідаць барыкаду не ўдзялося.

Маракі далучыліся да забастоўшчыкаў

ВЕНА, 18. З прычыны отрогай дэзаруі і отану аблогі ў рабках, абхопленых забастоўнаю ў Грэцыі, паведамаюць у Белграду і Софіі аб паўстаньні ў Грэцыі на могуць быць правэраны.

НА ДАПАМОГУ НОБІЛЕ

Ледакол „Малыгін“ увайшоў у ледзяныя палі Амундсэн вылецеў на Шпіцбэргэн

ЛЕДАКОЛ „МАЛЫГІН“. 18-га чэрвеня ледакол „Малыгін“ на 78 градусаў увайшоў у влініі ледзяных палі, якіх прайшоў ужо 25 кілямэтраў. Летнін Бабушкін падрыхтоўвае апарат для спуску і пад'ёму з льду, зьмяняючы плавальні спецыяльнымі лыжамі.

ЛЕНІНГРАД, 18. Паводле вестак, ледакол „Красін“ мінуў выспу Борнгольм і ў хутнім часе павінен прайсьці дадчыя прамы-дзёты. Радзь-сувань ледзянага порту з „Красіным“ отрачана.

Апошняе радзь-паведаманьне з „Красіна“ было атрымана з выспы Готлянд праз савецкі параход „Герцан“.

Да забастоўкі рабочых тутуньных фабрыч далучыліся чыгуначнікі і рабочыя электрастанцыі. 17-га чэрвеня ўначы ў Драме ішлі вулічныя баі, у часе якіх забіта 30 рабочых і паліцэйскіх і паранена некалькі оот чалавек. Чанаюць, што обьня будзе абвешчана ўсеагульная забастоўка ў Грэцыі.

ВЕНА, 18. Аўстрыйскі і юга-славонскі друк публікуюць афіцыйныя паведаманьні паліцыі, у якіх супроць камуністскіх высюваюцца абывавачаньні ў арганізацыі ўзброенага паўстаньня.

дарнай з бастуючымі. Чыгуначныя зносіны паміж Грэцыяй і Юга-Славіяй часткова опынены.

Венонія газэты паведамаюць з Пірэя, што грэцкае адміралатэжтва вярнула назад браняносец „Авараў“, які вышаў у Міжземнае мора.

Што-ж датычыцца заходняй выспадцы на ледаколу „Красін“, дык адносна яе такоама ня можна быць ніякіх сумненьняў, бо „Красін“ зможна падыйсьці найдалей чым на 150 кілямэтраў ад месца катастрофы. Трэба такоама прыняць пад увагу, і тое, што стаіць льду пад уалымак цёплай паліцы, зможна дзьць магчымасьць ледаколу дасягнуць і непаарэдна месца аварыі.

Ледзяныя палі на Шпіцбэргэне

Ледзяныя палі на Шпіцбэргэне вышэй за 25 кілямэтраў ад месца аварыі. Трэба такоама прыняць пад увагу, і тое, што стаіць льду пад уалымак цёплай паліцы, зможна дзьць магчымасьць ледаколу дасягнуць і непаарэдна месца аварыі.

Амундсэн аб Нобіле

БЭРЛІН, 17. У вучасны момант Амундсэн публікуе ўспаміны аб сваёй экспэдыцыі на паўночнае лядзавое, якую ён падпрымаў разам з Нобілем на дыржабна „Норг“.

АГОЊ ПА КУЛАКУ

Да наступленьня на культурным фронце

Наступленьне на кулака на гаспадарчым фронце павінна ісьці разам з наступленьнем на яго і на ідэалогічным фронце. Кулак небывшчыны ня толькі сваімі спробамі ваханіць тыя ці іншыя гаспадарчыя пазыцыі. Кулак небывшчыны і тады, калі ён пасяляе ў колавак беднага або сярэдняга недвар'я да работы савецкай улады і партыі, калі ён ідзе супроць календарна, супроць самаабвядзеньня, супроць адчына хлеба-абвядзеньня, супроць адчына голавя Кулак муціць селяніна голавя Кулак муціць голавя селянінаў. Гэта і

на мясках асобныя шніцлы і фонд дапамогі дзецям беднаты. Як ідзе справа арганізацыі гэтых фондаў?—аб гэтым павінны думаць вышэйшыя партыйныя. Трэба ўзяць выкарыстанне самадзейнасці сялян (прад культурна-ветэрынарыя саветаў, бальніцкіх груп, жандалегатак, селькомы) для ўдзялення бядняцкіх дзяцей у школы; арганізаваць падвоз іх у школы з далёкіх вёсак, гарачым ежыдзённым, забеспячэнне іх абуткам і вопраткаю і г. д. Вось аўсім канкрэтная класавая задача на адным з важнейшых вучасткаў ідэалогічнага фронту.

Што перашидае бядняку, батраку ліквідаваць няшчыменнасць, наведваць хату-чытальню, карыстанца бібліятэкаю, чытаць газеты.—і гэта трэба абмеркаваць з бядняцкім, батрацкім, жаночым актывам і звышчыць усе недахопы.

Барацьбу з рэлігійным дурманам, з напоеўскім і кулацкім ашуканнем бяднякоў, з п'янствам, з даікім бытам, распарадае наступнае бядняцкі на кулака ніяк не правядзеш без наступлення на культурным фронце. Гэта—важнейшы вучастак класавай барацьбы, вась аб чым павінны памятаць вышэйшыя партыйны і камсамадарныя туркі, у туркі на ліквідацыі шчысьменнасці, у школы

на мясках асобныя шніцлы і фонд дапамогі дзецям беднаты. Як ідзе справа арганізацыі гэтых фондаў?—аб гэтым павінны думаць вышэйшыя партыйныя. Трэба ўзяць выкарыстанне самадзейнасці сялян (прад культурна-ветэрынарыя саветаў, бальніцкіх груп, жандалегатак, селькомы) для ўдзялення бядняцкіх дзяцей у школы; арганізаваць падвоз іх у школы з далёкіх вёсак, гарачым ежыдзённым, забеспячэнне іх абуткам і вопраткаю і г. д. Вось аўсім канкрэтная класавая задача на адным з важнейшых вучасткаў ідэалогічнага фронту.

Што перашидае бядняку, батраку ліквідаваць няшчыменнасць, наведваць хату-чытальню, карыстанца бібліятэкаю, чытаць газеты.—і гэта трэба абмеркаваць з бядняцкім, батрацкім, жаночым актывам і звышчыць усе недахопы.

Барацьбу з рэлігійным дурманам, з напоеўскім і кулацкім ашуканнем бяднякоў, з п'янствам, з даікім бытам, распарадае наступнае бядняцкі на кулака ніяк не правядзеш без наступлення на культурным фронце. Гэта—важнейшы вучастак класавай барацьбы, вась аб чым павінны памятаць вышэйшыя партыйны і камсамадарныя туркі, у туркі на ліквідацыі шчысьменнасці, у школы

Дзяржаўны бюджэт

Зацьверджаны соймам дзяржаўны бюджэт прадбачыць 2.657.009.715 зл. даходаў і 2.523.757.509 зл. расходаў з перавышэннем даходаў над расходамі ў 146.318.450 злотых.

Раскол у яўрэйскім соймавым клубе

Перад бюджэтным пасяджэннем сойму адбылася нарада дэпутатаў яўрэйскага соймавага клубу. Большасцю 7 проціў 5 галасоў пастаноўлена было галасаваль проціў бюджэту. Яўрэйскія дэпутаты з Галіцыі пачэла з дэп. Рэйхам, нягледзячы з пераходам клубу ў апарыцы, пастанавілі ўтварыць асобны клуб.

Дэманстрацыя беспрацоўных чыгуначнікаў у Варшаве

13-га чэрвеня перад будынкам сойму адбылася дэманстрацыя беспрацоўных чыгуначнікаў.

Канфіскацыі друку

Варшаўскія аяржыны суд зацьвердзіў канфіскацыю польскага часопіска «Мысль» і яўрэйскага «Гайнт».

Забарона „Саюзу рускай моладзі“

ВАРШАВА, 19. Газета „Момант“ паведамляе, што міністр унутраных спраў Складаніўскі аддаў загад закрыць аддзяленне безаэмігранцкага „Саюзу рускай моладзі“ ва ўсёй Польшчы. Распараджэнне зроблена на падставе прыватнага камісара г. Варшавы, які пасля замаха на ганцаўскага прадстаўніка СССР тав. Лізарава заарыў варшаўскае аддзяленне саюзу

Адозы аб вызваленні грамадаўцаў

Віленская паліцыя арыштавала ў адходзіўшым на Варшаву паліцыя неікага Л. Льва, пры якім знойдзены зброя і адозы з тэраваным вызваленні засуджаны грамадаўцаў.

Зачыненне фабрыкі

У Веластоку зачынілася суконная фабрыка Л. Шапіры—280 рабочых страілі працу.

— У Горадні зачынілася шкляная фабрыка—150 рабочых.

Забастоўка ў Шчучыне

Пачалася забастоўка на фабрыцы бр. Кананіцкіх у Шчучыне Літвы. Вастуе больш 150 рабочых і работніц.

За падпал маёнтку

Віленскі апеляцыйны суд зацьвердзіў засуджэнне на 6 год катаргі трох сялян, якія падпалі маістак Акіевічы ў Літвіскай пасеці.

Забастоўка гарбароў у Рызе

РЫГА, 18. Забастоўка гарбароў у Рызе працягваецца ўжо трое тыдняў.

Рыскае цэнтральнае бюро прафсаюзаў (рэвалюцыйная арганізацыя) зьявілася да камітэту адзінаства сацыялістаў і скандынаўскага прафсаюзаў і да прафсаюзаў абутковай прамісловасці Парэвіі, Фінляндзіі, Эстоніі і СССР за маральна і фінансаво дапамогу.

Паводка ў Латвіі

РЫГА, 16. Разліў у Латвіі, які прыліў нлімаемлі размеры, прычыніў эміграцыйныя страты саялісцкім гаспадаркам.

Паводка слоў юзят, са многіх мясцох ніхто на моі ні араць, ні селіць.

Працэс шахцінцаў

ПАРЫЖ, 18. Шахцінцы, якія прымаюць на працу чужаземцаў, пачынаюць аб'явіць аб тым, што іх асабліва важныя актывісты ўдзельнічаюць у справе рэарганізацыі вытворчасці і рэканструкцыі прамісловасці, прэзідыум УсеЦПС і прэзідыум ВСНГ СССР прызналі неабходным пашырыць сеткі часовага кантрольнага камітэту.

Бяручы пад увагу пашыленасць работні часовага кантрольнага камітэту, трыві м'ясум УсеЦПС пашыраць неабходным пашырыць лік часовага КК, пераходзячы наступна ад вопыту да арганізацыі і арганізацыі, як часовага арганізацыі вытворчай нарады.

УсеЦПС і ВСНГ прапануюць кіраванне пры пашырэньні сеткі часовага КК наступнымі палажэннямі: часовага КК арганізацыя ў тэкстыльнай, горнай, земляробчай і машынапрамысловасці на ўсё прадпрыемства, якія налічаюць на менш 500 рабочых, на прадпрыемствах агароднай, дрэваапрацоўчай, будаўнічай, скуравой, паліграфічнай, швейнай і паларосай прамісловасці, якія налічаюць на менш 300 чал.

У шкравой прамісловасці часовага КК арганізацыя на п'ясочным і рафінажным заводах, якія маюць звыш 1000 рабочых.

ВСНГ і УсеЦПС мячаць, што ў першую чаргу неабходна арганізаваць часовага КК на тых прадпрыемствах, дзе маюцца сур'езныя недахопы ў будаўніцтве і ў выкарыстоўванні абсталявання і там, дзе адбываюцца буйныя капітальныя работы. На прадпрыемствах, дзе адбываюцца буйныя капітальныя работы, у склад часовага КК абавязкова павінны ўключыцца прадстаўнікі ад будаўнічых работніц. Улічваючы, што часовага КК зьяўляюцца арганізацыі масавым кантролю, неабходна ўстанавіць узаспільную і бліскую сувязь іх з мясцовымі арганізацыі РСІ.

УсеЦПС і ВСНГ прапануюць усім прафарганізацыям і гаспадарчым арганізацыям зьявіць асабліва сур'езную увагу на рашучас зніжэнне выдаткаў мяняюць і формальных адносін да працы кантрольных камітэту.

Старшыня УсеЦПС Томскі, старшыня ВСНГ СССР Куйбышаў.

Павольнае прасоўванне нашых ледзікоў

Павольнае прасоўванне нашых ледзікоў ня можа, зразумела, ня выклікаць некаторых сумненняў.

„Фэрвэрт“, які перадае гэтыя падрабязнасці, маркуе, што фашысцкае імнненне да эфекту робіць у паўнай ступені зразумелай таксама і цперашнюю катастрофу з энспедыцыяй Нобіле.

Аднак, трэба мець на ўвазе, што „Малыгін“ ужо а 14 гадзіне 18 чэрвеня дасяг 76 градусаў 10 минут паўночнай шырыні, што дае падставу лічыць на сумнавацца ў тым, што лётніку тав. Бабушыну ўдаецца даяцца да месца аварыі Нобіле.

ОСЛО, 18.

Фінляндзіі гідрасамалёт, які вылецеў з Осла, вярнуўся на Шпіцбэргэн, вярнуўся назад з прычыны перагружанасці.

У той час, як Нобіле аддаў загад, каб удзельнікі энспедыцыі ўзялі з сабою толькі самае неабходнае, і з прычыны гэтага Амурдсэн і Эльсвэрд спінулі на паўночным канцавоасці толькі маленькіх лярвэска і амерыканскіх асяцінак, Нобіле сам окінуў шмат маленькіх і велікіх Італьянскіх асяцінак. Па тых-жа мераваннях, усе удзельнікі энспедыцыі ўзялі з сабою толькі на адной вопратцы Сам-жа Нобіле на прыём у Сілі зьявіўся ў бліскачэйшай форме паўночніка.

„Фэрвэрт“, які перадае гэтыя падрабязнасці, маркуе, што фашысцкае імнненне да эфекту робіць у паўнай ступені зразумелай таксама і цперашнюю катастрофу з энспедыцыяй Нобіле.

Аб падрыхтоўцы васеньняга пасеву

Парады з ірадавой «Правды»

«Правда» ў перадаванні значаючы што васеньняга слябу ў значнай меры прадрэнае разьмеры прадукцыі земляробства на цэлы перыяд, на крайняй меры на рад месяцаў, піша:

Трэба арганізаваць і правесці пасевную пасевную кампанію так, каб—пашырыць аямы кліі, пры чым пашырыць яго так, каб найбольшы тэмп пашырэньня прыпаў на азімную пшаніцу; узяць валавую прадукцыю азімых, а яшчэ больш на таварную частку, пры гэтым павысіць удзельную вагу аграмаднанага сектара сельскай гаспадаркі. Мы павінны зьявіць сур'езную увагу на тое, каб не п'яўтарыць памылак пасевнай кампаніі мінулага году. Такіх непармальных зьявішч, калі бесталкова разьмяркоўваецца насенне, калі е.г. машыны іржавець на складах, «чакаючы дакумантаў», а іншы раз калі, калі да апошняга моманту невядома, што будзе з

кредытамі; калі працоўнаму насельніцтву дакладна ня высвятляюць мерапрыемстваў ураду, калі да моманту пасевнай кампаніі вёску завальваюць цэлым радкам пачобных кампаній і аб'яўдэвальняў,—такія «зьявішчы» трэба бязьлітасна выгнаць з практыкі.

Паўтараем, да васеньняга пасеву трэба дакладна кожны дзень рыхтавацца. Нікакай інертнасці, спакоу, пасыўнасці. Нядбайных і сонных трэба падштурхнуць. Нельга пі ў якім выпадку дапусьцаць бюракратычных адносін да тэрміновых, важных, жыцьцёва-неабходных мерапрыемстваў. Масавую работу ў вёсцы, нашу растлумачальную работу ў вёсцы, якая паралізуе ўплыў кулацтва, трэба паставіць на палекную вышыню. Будзем мець на ўвазе, што ўдзячае правядзеньне пасевнай кампаніі аб'ячае нам пасильную перамогу многіх цяжкасцяў і дасць дадатковы стымул да новага ўдзельна.

Барацьба за ўладу ў Кітаі

Чан Кай-шы вярнуўся ў Нанкін

ШАНХАЙ, 18. Чан Кай-шы вярнуўся ў Нанкін і ўзяў назад сваю ўладу аб адстаўцы і прыступіў да выканання сваіх абавязкаў.

Арышты камуністых у Нанчане і Сватоу

ШАНХАЙ, 18. У Нанчане (паўночны горад правінцы Цзяншы) і Сватоу (пор. на ўзбярэжжы Гуаньдунскай правінцы), быццам, выкрыты негалеальны арганізацыі кампартыі. У абодвух гарадох зроблены шматлікі арышты на падарэньні ў прымажэннасці да кітайскай кампартыі.

У Нанчане пакаралі смерцю 2 камуністы.

Нанкінцы папярэджаюць Мундэн

ПЕКІН, 16. З Пекіну ў Мундэн прыбылі два ўпоўнаважаныя генералы нанкінскага ўраду, каб запрапанавалі лідэрам мундэнскай групы паднарадковаца нанкінскаму ўраду, у адваротным выпадку ўпоўнаважаныя павінны папярэдзіць іх, што нанкінскі ўрад „ужыме ваенныя меры“.

ПЕКІН, 18.

Пекінскі генерал-дырэктар пошты запрапанавалі паштовай управе ў Мундэне выканаць у далейшым распараджэнні нанкінскі ўлад

Допыт Кржыжаноўскага, Валікоўскага і Юсевича

На вачэрнім пасяджэнні 18-га чэрвеня суд пераходзіць да допыту падсуднага Кржыжаноўскага. Ён—інжынер. Працаваў у кіраўніцтве новага будаўніцтва Донуваля. Ён з алёмбама паведамляе, што на выбары быў адкааным працоўнікам раду прафсаюзных арганізацыяў на Украіне. У практычным аддзеле Донуваля Кржыжаноўскі пачаў працаваць у кастрычніку 1925 году ў якасці старшага інжынера. У контр-рэвалюцыйнай арганізацыі ён стаў працаваць з чэрвеня 1926 году.

Тав. Крыленка акрэслівае чатыры моманты шкодніцкай дзейнасці падсуднага Кржыжаноўскага: гэта работа ва УНС, узасмаадносінны падсуднага з амерыканскай фірмаў «Сьцюарт», стан працы яго ў контр-рэвалюцыйнай арганізацыі і дзейнасць Кржыжаноўскага, якая падлягае аб'яўрэнню пры зачыненых дзвярох.

Пад канец вачэрняга пасяджэння на суд прыбыла, выкліканая судом экспертная камісія ў складзе прафсароў Паўлава, Губкіна і Фінкельштэйна. Пасля кароткай нарады суд перадаў экспертам зацьверджаны ім еспіс пытаньняў, якія яны павінны размядзць. Прафсар Губкін запыў, што работа экспертнай камісіі будзе закончана ў бліжэйшыя 4-5 дзён.

На ранішнім пасяджэнні 18-га чэрвеня пачынаецца допыт падсуднага Валікоўскага, які з 27-га году паслядоўна займаў пасады: начальніка эксплёатацыйнай часткі Донуваля і начальніка кіраўніцтва новым будаўніцтвам. Валікоўскі ня прымае сябе вінаватым ня ў чым. Наадварот,—ён стараецца давесці, суду, што ён мае не малыя заслугі на ўпарадкаваньні здабычы вугалю. Аднак, супроць гэтага гавораць неабв'яржымыя факты. Падсудныя Шадлун і Матаў таксама ўстанаўляюць ролю Валікоўскага як удзельніка ў шкодніцкай арганізацыі. Матаў прыпамінае, што Валікоўскі атрымліваў у 1927 годзе ад арганізацыі грошы за сваю шкодніцкую дзейнасць. Факт атрымлівання грошай Валікоўскім пашьвяджаець Братаноўскі, Кржыжаноўскі і Сунчэўскі. Сунчэўскі гаворыць, што ён заўсёды лічыў падсуднага сваім чалавечкам.

Потым суд дапытвае інжынера Юсевича. У паказаньнях раду падсудны Юсевич фігуруе ў якасці асобы, якая аьвьявала шкодніцкую арганізацыю з не важнаічымі кіраў-

Правдэ шахцінцаў

ПАРЫЖ, 18. Шахцінцы, якія прымаюць на працу чужаземцаў, пачынаюць аб'явіць аб тым, што іх асабліва важныя актывісты ўдзельнічаюць у справе рэарганізацыі вытворчасці і рэканструкцыі прамісловасці, прэзідыум УсеЦПС і прэзідыум ВСНГ СССР прызналі неабходным пашырыць сеткі часовага кантрольнага камітэту.

Бяручы пад увагу пашыленасць работні часовага кантрольнага камітэту, трыві м'ясум УсеЦПС пашыраць неабходным пашырыць лік часовага КК, пераходзячы наступна ад вопыту да арганізацыі і арганізацыі, як часовага арганізацыі вытворчай нарады.

УсеЦПС і ВСНГ прапануюць кіраванне пры пашырэньні сеткі часовага КК наступнымі палажэннямі: часовага КК арганізацыя ў тэкстыльнай, горнай, земляробчай і машынапрамысловасці на ўсё прадпрыемства, якія налічаюць на менш 500 рабочых, на прадпрыемствах агароднай, дрэваапрацоўчай, будаўнічай, скуравой, паліграфічнай, швейнай і паларосай прамісловасці, якія налічаюць на менш 300 чал.

У шкравой прамісловасці часовага КК арганізацыя на п'ясочным і рафінажным заводах, якія маюць звыш 1000 рабочых.

ВСНГ і УсеЦПС мячаць, што ў першую чаргу неабходна арганізаваць часовага КК на тых прадпрыемствах, дзе маюцца сур'езныя недахопы ў будаўніцтве і ў выкарыстоўванні абсталявання і там, дзе адбываюцца буйныя капітальныя работы. На прадпрыемствах, дзе адбываюцца буйныя капітальныя работы, у склад часовага КК абавязкова павінны ўключыцца прадстаўнікі ад будаўнічых работніц. Улічваючы, што часовага КК зьяўляюцца арганізацыі масавым кантролю, неабходна ўстанавіць узаспільную і бліскую сувязь іх з мясцовымі арганізацыі РСІ.

УсеЦПС і ВСНГ прапануюць усім прафарганізацыям і гаспадарчым арганізацыям зьявіць асабліва сур'езную увагу на рашучас зніжэнне выдаткаў мяняюць і формальных адносін да працы кантрольных камітэту.

Старшыня УсеЦПС Томскі, старшыня ВСНГ СССР Куйбышаў.

Правдэ шахцінцаў

ПАРЫЖ, 18. Шахцінцы, якія прымаюць на працу чужаземцаў, пачынаюць аб'явіць аб тым, што іх асабліва важныя актывісты ўдзельнічаюць у справе рэарганізацыі вытворчасці і рэканструкцыі прамісловасці, прэзідыум УсеЦПС і прэзідыум ВСНГ СССР прызналі неабходным пашырыць сеткі часовага кантрольнага камітэту.

Бяручы пад увагу пашыленасць работні часовага кантрольнага камітэту, трыві м'ясум УсеЦПС пашыраць неабходным пашырыць лік часовага КК, пераходзячы наступна ад вопыту да арганізацыі і арганізацыі, як часовага арганізацыі вытворчай нарады.

УсеЦПС і ВСНГ прапануюць кіраванне пры пашырэньні сеткі часовага КК наступнымі палажэннямі: часовага КК арганізацыя ў тэкстыльнай, горнай, земляробчай і машынапрамысловасці на ўсё прадпрыемства, якія налічаюць на менш 500 рабочых, на прадпрыемствах агароднай, дрэваапрацоўчай, будаўнічай, скуравой, паліграфічнай, швейнай і паларосай прамісловасці, якія налічаюць на менш 300 чал.

У шкравой прамісловасці часовага КК арганізацыя на п'ясочным і рафінажным заводах, якія маюць звыш 1000 рабочых.

ВСНГ і УсеЦПС мячаць, што ў першую чаргу неабходна арганізаваць часовага КК на тых прадпрыемствах, дзе маюцца сур'езныя недахопы ў будаўніцтве і ў выкарыстоўванні абсталявання і там, дзе адбываюцца буйныя капітальныя работы. На прадпрыемствах, дзе адбываюцца буйныя капітальныя работы, у склад часовага КК абавязкова павінны ўключыцца прадстаўнікі ад будаўнічых работніц. Улічваючы, што часовага КК зьяўляюцца арганізацыі масавым кантролю, неабходна ўстанавіць узаспільную і бліскую сувязь іх з мясцовымі арганізацыі РСІ.

УсеЦПС і ВСНГ прапануюць усім прафарганізацыям і гаспадарчым арганізацыям зьявіць асабліва сур'езную увагу на рашучас зніжэнне выдаткаў мяняюць і формальных адносін да працы кантрольных камітэту.

Старшыня УсеЦПС Томскі, старшыня ВСНГ СССР Куйбышаў.

Сац.-дэмакраты на адказнай пасадзе

Міжнародны арктычны кангрэс у Ленінградзе

ЛЕНІНГРАД, 18. У залі Акадэміі Навук адкрыўся другі кангрэс міжнароднага таварыства па вывучэнні Арктыкі на паветраным караблі. На адкрыцці прысутнічаў навуковы сьвет Ленінграду, консульскі корпус і ўстановы, зьвязаныя з вывучэннем Паўначы.

Кангрэс адкрыў уступнаю прамоваю старшыня аэроарктыкі Фрытэф Нансэн, які дзякаваў савецкім уладам за шчыры прыём і за прадастаўленьне ўсіх магчымых выгяд для работы.

Гураган над Палтаваю

ПАЛТАВА, 19. Сеньня, а 11 з палтаўскага раніцы над горадам прапавялі страшны гураган з паваліўшым Гура-

Ад Імя Акадэміі Навук зьезд вітаў Карпінскі. Далей был заслуханя прывітаньні, пераданья па радні з ледаклоу „Красіна“ і „Малыгіна“, а таксама прывітаньныя тэлеграмы ад тав. Калініна, Асавіяхіну і ад чужаземных вучоных.

Прафсар Тав-Багараз, які выступаў ад імя камітэту малых народнасьцяў Паўначы, адзначыў вялізарнае значэнне ў справе вывучэння палярных краін і прычыненьня да гэтага народаў усё Паўначы.

Імям пазываны да гэта з дахоў, павяржаны дрэм, павалены плачы і пераважы тэлефонныя і тэлеграфныя прасвады.

У ПАХОД НА АЛЬКАГОЛЬ

ДАМО ЯМУ ДРУЖНЫ АДПОР УКРАНЕНЬЕМ КУЛЬТУРЫ

„Ёсьце такія ворагі „ўнутры нас“, як алькагалізм. Гэтае зло становіцца простаю асацыяльнай небяспекай. Мы маем факты, калі асобныя праслойні рабочых прапіваюць ад 14 да 15 проц. сваёй зароботнай платы. Супроць гэтага ворага неабходна падыцца усё, што ёсьць культурнага і кітэсава-сьведомага ў нашай краіне. Працягвае наша заключэньца ў тым, што налі мы зусім опымні продаж гарэлку, мы разьведзем самагоннае мора, з якім нельга весці барацьбу шуканьнем і арміштамі. У нас у гэтай галіне вынік ўжо быў. Імяна таму ПЕРАД УСІМІ ГРАМАДЗКІМІ АРГАНІЗАЦЫЯМІ, ПЕРАД НАШАЙ ПАРТЫЯЙ, І АСАБЛІВА, ПЕРАД КАМ-САМОЛАМ ПАУСТАЕ ЗАДАЧА АРГАНІЗАЦЫІ ТАВАРЫСТВАУ І ГУРТКОУ ПА БАРАЦЬ-БЕ ЗА ЦЬВЯРОЗАСЬСЬ, ЗА РАЗУМНЫ АДПАЧЫНАК, ЗА РАЗУМНУЮ, А НЯ ЖЫВЁЛЬ-НУЮ СЫСТЭМУ ЗАБАВАУ“.

(Н. БУХАРЫН).

За культурны бюджэт працоўных 27 кап. на культурныя патрэбы--1 р. 28 к. на сьпірыту- совыя напіткі. 2.000 п'яных, з іх 57 проц. хулігануў

Барацьба з алькагалізмам зьяўляецца ў сучасны момант важнай задачай пашай савецкай грамадз-касьці. Мы шмат гаворым і пішам аб гэтым выхадзе якую прыносіць «лю-басць да бутэлькі» нашаму будаў-ніцтву, пашай гаспадарцы, нашаму быту. На сутнасці гутарка ідзе аб максымальным выцясеньні выдат-каў на алькаголь з асабістага бюд-жэту рабочага і селяніна, аб пера-размеркаваньні выдатковых арты-кулаў асабістага бюджэту рабочага і служачага, аб акумуляваньні аса-бістага бюджэту працоўнага. Калі менш шчы, больш сродкаў заста-нецца на культурныя патрэбы—гэ-та добра.

Нягледзячы на тое, што мы маем зараз? Лічбы абсьледваньня раду асабіст-ных бюджэтаў рабочых і служачых у Менску і сьляні ў вёсках Бела-русі зьводзяць аб тым, што вы-даткі на алькаголь займаюць нема-лое месца ў бюджэце рабочага і вельмі «гаваровае» ў бюджэце се-ляніна, між тым, як выдаткі на культурныя патрэбы ні падта влі-ліся.

На даных ЦСУ у лістападзе 1927 году ў сярэднім на Менску выдатак на алькаголь раўняўся: у рабочага —15,4 к., ці 0,6 проц. яго бюджэ-ту; служачага—5,4 кап. ці 0,2 проц. бюджэту, на культурныя патрэбы рабочы траціў у лістападзе мінулага году 2,8 проц. бюджэту, служачы—3 проц. ЦСУ пры гэтым адзначае, што абсьледваньне зроблена ў та-кім месцы, у якім мала сьвяточных дзён, што, зразумела, зьменшыла лічбы выдаткаў на алькаголь.

Наказанымі зьяўляюцца лічбы затрыманых у п'яным выглядзе, за хуліганства, парупленьні грамадзкага парадку і г. д.

У 1925 годзе ў адным Менску

было дастаўлена ў аддзяленьні мі-ліцыі 1.078 п'яных, з іх асуджаных за хуліганства 42 проц.

У 1926 годзе лічба затрыманых п'яных узрасла з 1.078 да 2.000—амаль што ў два разы. Асуджаных за хуліганства—57 проц.

Як змагацца з гэтым злом—аб гэтым гаварылася ня раз. Але вось аб чым мала гаварылася да гэтых часоў—гэта аб стварэньні цвёрдае грамадзкае думкі навокал пытань-ня аб асабістых бюджэтах, аб павлічэньні ўдзельнае вагі выдаткаў на культурныя патрэбы на толькі ў дзяржаўным бюджэце, але і ў аса-бістых бюджэтах працоўных.

Праўда, Кастрычнікавая рэвалю-цыя ўнесла сюды значныя зрухі. З бюджэту рабочых і валадарнай боль-шасці служачых амаль зусім вы-паў такі «артыкул», як выдатак на рэлігійныя культуры. Выдаткі на аль-каголь значна «адсталі» ад даваен-ных норм; роўным чынам моцна ўзраслі выдаткі на газеты, кнігі, кіно. У гэтым сэнсе бюджэт рабо-чага СССР па зьмесьце стаіць вы-шэй бюджэту, скажам, амерыкан-скага рабочага, які ўсё-ж траціць амаль 1 проц. на рэлігію, у якога кіно, грамафон стаіць на першым пляне, вышэй, чым кнігі і газеты.

Да таго-ж пелга ськінуць з ра-хункаў і той факт, што цэлы рад культурных патрэб рабочы і слу-жачы СССР могуць здаволіць зусім бясплатна. Вось напрыклад, да-няня прафэтаратыкі БССР. У адным сьпежні месяцы 1927 году прафса-юзамі дана 1.047 бясплатных паста-новак, лекцыяў, вечароў пытань-няў і адказаў.

І ўсё-ж «структура» сучаснага бюджэту працоўных патрабуе знач-най пераапрацоўкі, акумуляваньня.

У абсалютных лічбах нашы выдаткі

па культурнае падта пазначаны. У прыватнасьці, кожны служачы СССР у сярэднім траціць штогод на куплю кніг і газет толькі 4 рублі 61 кап., рабочы—2 р. 44 к. Асаб-ліва моцна адстала вёска. У вёсцы да гэтых часоў яшчэ вельмі мала пунткаў, якія ганююць кнігамі.

На даных ЦСУ БССР з агульнага гадавога выдатку у сьлянскай гас-падарцы на 1 чалавека ў 92 руб. 3 к. у 1926 годзе выдатак на куль-турныя патрэбы складаў 27 кап., на курэньне—92 кап., на рэлігійныя патрэбы—14 кап., на сьпірытусо-выя напіткі... 1 р. 28 к. Самагону за 1927 год выгнана ў вёсках Бела-русі ў сярэднім 33.588.670 бут. Патрачана на гэта 2.349.180 пудоў жыта і 1.533.570 пуд. бульбы на суму 13.870.855 руб.

Такія паказальнікі нашай куль-турнай адсталасьці. У той час, як на сьпірытусовыя напіткі траціцца 1 р. 28 к., на культурныя патрэбы траціцца толькі 27 к.—у чатыры з паловай разы менш.

Культурныя патрэбы бязумоўна растуць, але яны ўсё-ж такі не знаходзяць такога адбівьці ў аса-бістым бюджэце працоўнага, як гэ-та павінна быць. У выніку мы ба-чым «дыспропорцыю» ў асабістым бюджэце шырокай масы працоўных якія ствараюць сур'ёзныя тормазы на шляху да культурнага будаўніц-тва.

Супроць гэтых «тормазаў» трэба павесці рашучую барацьбу. Трэба змагацца за тое, каб кніга паступо-ва выцеснула гарэлку, каб выдаткі на культурныя патрэбы далёка пера-расьлі выдаткі на сьпірытусовыя напіткі.

Гэтае пытаньне павінна быць па-стаўлена ў баявы парадок дня.

Г. С.

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

Больш канкрэтызаваць дырэктывы

Зараз пры шырокім разгортваньні сапраўднай самакрытыкі, пытаньне аб канкрэтызацыі дырэктыў і пра-веркі іх выкананьня зьвіну да верху набыла самае сур'ёзнае значэньне, бо адна з вялікіх небяспек пры-тупленьня такога зброі, як самакры-тыка, заключаецца ў тым, як-бы ва-мностве выступленьняў з зазначэ-ным нашых недахопаў мы не захлы-нуліся-б мноствам неканкрэтных ды-рэктыў і пастаноў.

Аб тым, што ў гэтай частцы ў нас ня зусім добра, гавораць наступныя факты аб характары пастаноў у цэ-лым радзе ачэек па пытаньнях, якія яны прапрацоўваюць.

Так, напрыклад, ячэйка пры школе дзьваапрацоўчыкаў (Гомель) па да-кладу аб становішчы апарату Лесбе-лу прымае наступную рэзалюцыю:

«Зьвярнуць увагу адміністрацыі аддзяленьня на перагаварыне на зямлі, што зьмяшчаюцца ў на-сьцендазаве... якія асьвятляюць наасобныя дэфекты ў рабоце так і прапапоны, што высюваюцца ў зямляках. Адміністрацыя аддзя-леньня правяршыць рэальнасьць зьніжэньня агульна-адміністра-цыйных накладных выдаткаў, а таксама абясьпечыць поўнае вы-кананьне дырэктыў ураду ў гэ-тым пытаньні, імкнучыся ў буду-чым да магчыма большага зні-жэньня гэтыхкі.

Улічваючы, што работа па рацы-яналізацыі апарату і зьмяшчэнь-ні кіраўнічых накладных выдат-каў патрабуе ўдзелу як партый-най, так і беспартыйнай масы, да-ручыць партыяцы мясцома за-

няцца гэтым пытаньнем». Ячэйка заводу «Пралетары» (Го-мель) па дакладу заводкіраўніцтва прымае наступную рэзалюцыю. Па-даем яе амаль поўнасьцю бо яна вельмі характэрная:

«п. 2. Сход адзначае, што завод-кіраўніцтва невыстарчальна ава-рчала ўвагу на пытаньне аб зні-жэньні сабекошту і рацыяналіза-цыі вытворчасці, на што трэба зьвярнуць больш увагі.

п. 3. Адзначаючы, як дасягнень-не, нагрукку арматурнага цэху, адначасова адначыць невыстар-чальную плянаваць у рабоце цэху і ўважу а медна-ліцейным цэхам. У далейшым патрэбны пе-раход на стандартную работу, як масавы цэх.

Сход адзначае, як ненармаль-насьць, невыкананьне раду пра-папоў вытворчых камісій і нарад-ня зьвязаных з вялікімі затрата-мі. У далейшым кутчэй выконваць прапановы, якія не сустракаюць супярэчнасьці з боку заводкіраў-ніцтва.

Заводкіраўніцтву ўпарадка-ваць пытаньне аб распрачках, для чаго паставіць адпаведных лю-дзей.

Адзначаючы, што ў арматурным цэху ненармальна ўзаемаадносі-ны рабочых з майстрамі, перадаць гэта пытаньне на бюро калектыву. Лічыць неабходным выкарыс-таць водпусканую кампанію для лепшай расстаноўкі рабочай сі-лы».

Можна было-б значна больш пры-весці прыкладаў, наколькі нашы дырэктывы косяць агульны харак-тар, якія цяжка выкачаць, але гэта-га даволі для таго, каб сур'ёзна па-думаць над тым, як зьмяніць сьсте-му нашых пастаноў. Трэба тут-жа падкрэсьліць што на лепш стаіць справа з правэркаю, як хутка і на-колькі дырэктывы выконваюцца, і гэта ня дзіва, бо пры сучасным ха-рактары даваемых дырэктыў нельга правярць іх выкананьне, наколькі там канкрэтна ня вызначаны ні тэр-міны, ні на каго ўскладаецца адка-насьць за правядзеньне іх у жыцьцё.

Трэба яшчэ адзначыць наступнае: што мала чаго лепш у гэтым пытань-ні стаіць справа і на лініі райкомаў, а таксама і вышэйшых партый-ных органаў. Зьмяняць цяперашнюю сьстэму дачы дырэктыў, устанаві-леньне парадку правэркі і г. д. самі ячэйкі ня змогуць, ім на дапамогу павінны прыйсьці кіруючыя партор-таны.

Канкрэтыныя прапазы-цыі

Высоўваю на абмеркаваньне на-ступныя канкрэтыныя прапазыцыі, як у далейшым зьмяніць сьстэму дачы дырэктыў, так і іх правэркі. У да-

лейшым устанавіць наступную сь-стэму правэркі выкананьня дырэ-ктыў і характар выносімых пастаноў:

1) больш рэгулярная правэрка сту-пені выкананьня дырэктыў па лініі райкомаў і ачэек, шляхам вылучэ-ньня перыядычных камісій па правэр-цы выкананьня даваемых дырэктыў на ячэйках, па фракцыях непартый-ных органаў і гаспадарчым адзінкам;

2) пры даваньні дырэктыў вызна-чаць цвёрдыя тэрміны выкананьня ў фіксаваць, на каго персанальна ўскладаецца адказнасьць за іх правя-дзеньне ў жыцьцё;

3) праводзіць правэрку выканань-ня пастаноў і дырэктыў пасля вы-значанага ў пастанове тэрміну і ў гэ-тай-жа пастанове зазначаць, кама персанальна даручаецца правэрка пасля сканчэньня тэрміну, а вынікі правэркі абмяркоўваць на бюро і сходзе ячэйкі;

4) у парткомах пры дачы дырэ-ктыў фракцыям непартыйных органаў, гаспадарчым арганізацыям у паста-новах фіксаваць тое, што даная ячэй-ка прапаноўваць па сканчэньні пэў-нага тэрміну правэрць, як право-дзіцца ў жыцьцё пастанова парторгану, аб чым давесці да ведама пасля-ля вызначанага тэрміну, парторгану;

5) ячэйкі пры атрыманьні асноў-ных дырэктыў ад вышэйшых парт-органу да абмеркаваньня іх на бюро або сходзе праз даручэньне наасоб-ным групам партыйнаў распрацоў-ваць канкрэтна наасобныя пункты атрыманых дырэктыў, а потым ужо ставіць іх не ў нарадку інфармацыі —да ведама, а ў парадку канкрэт-най распрацоўкі, прычым распрацоў-ваюцца ня ўсе пункты адразу на атрыманьні дырэктыў, а па частках, па меры іх выкананьня. Бюро ячэй-кі кіруюцца якая частка з дырэктыў патрабуе хутчэйшага выкананьня, прычым бюро фіксуе, кама даруча-ецца правесці ў жыцьцё той ці ін-шы пункт атрыманых дырэктыў і за які тэрмін яно правесці;

6) па такой-жа сьстэме бюро ячэй-кі праводзіць правэрку выкананьня дырэктыў, атрыманых ёю ал агуль-ных сходаў ячэйкі.

7) як па лініі райкомаў, так і па лініі ачэек пры распрацоўцы мера-прыемстваў на правядзеньні ў жыць-цё тых ці іншых дырэктыў, дэталёна вывучаць спрэчкі, якія мелі месца пры абмеркаваньні пытаньня, па якім атрыманні дырэктывы з тым, каб у гэтыя мерапрыемствы ўвайшлі паказаньні таварышоў, выступаючых у спрэчках.

д. Фішэйн.

Хваліцца няма чым

(Беларусізацыя ў Рэчыцы)

Праца па беларусізацыі як у горадзе Рэчыцы, так і па раёне, распачата яшчэ ў пачатку 1926-1927 навучальнага году, у часе існаваньня Рэчыцкае акругі, да гэта часу яшчэ не знайшла належ-нага водгуку з боку часткі савец-кіх устаноў, а таксама і наасоб-ных партыйных і беспартыйных кіруючых і радавых працаўнікоў.

У 1926-27 годзе, з прычыны значнага паслабленьня тэмпу пра-цы па беларусізацыі, РК КП(б)Б вырашае паля беларусізацыі, Асабліва хваліцца пасьпехамі як у выкананьні гэтага пляну, так і ў вывучэньні і жадацьні выву-чаць беларускую мову супрацоў-нікамі, па прыходзіцца, з пры-чыны таго, што слухачы школы і гурткоў у большай сваёй част-цы надбывае адносіліся да на-ведваньня і вывучэньня беларус-кай мовы.

Партыйцы-ж вяртлівы школы зусім дрэнна аднесліся да гурткоў па вывучэньні беломовы і на за-вятках амаль што ня прысутнічалі. Гурткі на заводах, фабрыцы і ст. Рэчыца наведваліся вельмі дрэн-на, а адносіны да беларускае мо-вы партыйцаў па прадпрыемствах былі нікуды нявартымі.

Дасягненьняў у справе па бела-русізацыі па гор. Рэчыцы пляна аграма, што частка супра-даўнікоў савецкіх устаноў, якія праслухалі ўзіву курсу, сталі пісаць каротенькага зьместу пашор-кі на беларускай мове, а таксама дзе-ні-дэ паставілі ды інспектар нарасьветы пачынаюць крыху га-варыць па-беларуску.

У партыйных, савецкіх і праф-саюзных установах вельмі пазначна і толькі выпадкова пачынаюць вы-ступаць асобныя таварышы на бе-ларускай мове.

У далейшым трэба абавязаць усіх партыйцаў і беспартыйных, якія ведаюць беларускую мову, каб яны выступалі на сходах, пасяджэнь-нях і ў штодзённым сваім жыцьці на беларускай мове.

Савецкім і грамадзкім установам трэба прыняць меры да пераводу устаноў на беларускую мову ў тэр-міны, намечаныя райкомаў партыі. М. Грыгор'еў.

На віцебскіх заводах арганізаваліся ячэйкі па

П'янаства--наш вораг (Ліст з Ляхаўкі)

Увага вучотнай кампаніі

баранце в алькагалізмам. Асабліва актыўна ўдзел прымае ў арганізацый чэзек таварыства рабочая моладзь. У члены таварыства запіс-

П'янства — матка ўсіх парокіў

Забаўскі Янка — чалавек даволі стара, 1895 году нараджэньня. Але член партыі малады — з 1926 году. Хаця ён па прафэсіі рабочы манцёр, але варта яму было заняць пасаду загадчыка камгасу Сьмілавіцкага райвыканкому, як ён стаў задыраць нос і жыць не па сродках:

— У казы грошай шмат, на мой век хопіць.

Прылягаючы часта ў Менск па сваіх справах, ён пачаў п'янстваваць, хадзіць па дамох расцупты, гуляць у прастытуткамі і г. д.

Зразумела, што такое жыцьцё да добра не давадзе. Хутка вынікі яго пахаджэньняў выявіліся на

тэлы і ў незгарэнай шафе касы акрытыканому, але і ў сваім асабістым жыцьці. Зробленай рэвізіяй выкрыта, што Забаўскі Янка растрэціў 886 р. дзяржаўных сродкаў а сам, зарабіўшыся взырчынай хваробаў, заразіў таксама і жонку.

Трымаць такога чалавека ў партыі нельга, і Менская акруговая кантрольная камісія пацвердзіла наставою Сьмілавіцкага райкому КП(б)У аб выключэньні Забаўскага Янкі з партыі. Што датычыць растраты, дык справа знаходзіцца ў судзе, а сам ён пад вартай — у напярчым доме.

А.

Ад варштату да бутэлькі

Досыць прасачыць за загадамі і распараджэньнямі адміністрацыі саводу «Усход» на працягу апошніх двух месяцаў, каб пераканацца ў тым, што працоўная дысцыпліна на гэтым заводзе кульгае на абедзве нагі. Часткова гэта тлумачыцца мяккасьцю адміністрацыі, а часткова — слабай культурнай працай што праводзіцца сярод рабочых заўкомам саводу «Усход».

Прыглядзем для прыкладу некалькі загадаў на заводзе:

«Загад на заводзе «Усход» ад 7-га чэрвеня г. г.

«Рабочаму бляшанага цэху тав. Гурэвічу было дана распараджэньне прыступіць да ачысткі малочнай пасуды але ён адмовіўся.

Два разы прасілі яго зайсьці да дырэктара для тлумачэньня — ён не зьявіўся. Лічыць такое становішча ненармальным, адміністрацыя абвешчае т. Гурэвічу строгу вымову са зьяўчэньем з работы на адзін дзень».

Аб чым гаворыць гэты загад? Аб тым, што для тав. Гурэвіча распараджэньне адміністрацыі — нішто, што ён ні лічыць патрэбным з ёю весці тлумачэньні. Моў, «што хачу, тое і раблю». Зразумела, такія паводзіныя неадпаведныя. Адміністрацыя па тое і пастаўлена, каб улічваць і размяркоўваць працу сярод рабочых.

Далей ідзе рад характэрных загадаў аналігічнага зместу.

«17-га красавіка 1928 году.

Тав. Адуцкевічу абвешчаецца вымова з двума папярэджаньнямі за тое што ён пакінуў свой такарны варштат і пайшоў п'янстваваць».

На заўтра — новы загад такога-ж зместу:

«Тав. Ігуменяву абвешчаецца вымова з двума папярэджаньнямі за тое, што ён у часе працы пакінуў варштат і пайшоў п'янстваваць».

Пра два дні зноў вымова з папярэджаньнямі тром ліцейшчыкам: Філіпаву, Ігуменю і Мацпрыку — таксама за пакіданьне працы і п'янства.

Сапраўды абурэчае зьявішча. І што больш за ўсё характэрна, дык тое, што п'янства адбываецца незалежна ад загадаў і вымоў.

Сёньня абвешчаецца вымова ад-

наму рабочаму, а заўтра, ня глядзячы на гэта, другі рабочы ідзе па кроках першага. Гэта гаворыць аб тым, што адміністрацыя карыстаецца малым аўтарытэтам сярод рабочых, а таксама і аб тым, што заўком не вядзе выстарчальнае культработы на заводзе.

Адміністрацыі і заўкому трэба зрабіць з гэтага належныя вывады.

— Л.

пастаўлена на шырокія рэйкі, бо штога ад п'янства значна больша, чым нам здаецца з першага погляду. Вось факты: ў раёне Тры Керчы гарэлкай гандлюе цэлы рад асоб без усялякіх натэнтаў, без шчыльдаў. Вечарамі, асабліва ў дні палучкі, у гэтым раёне не паказвайся, бо калі вас ня парнуць нажом у бок, дык некалькімі ударамі палкаў ці кулакамі абавязкова вас пачастуюць.

19-га мая адзін з рабочых гарбарні Панасевіч Васіль напіўся настолькі, што выбіў жонку да паўсьмерці. Кінуў яе на зямлю, таптаў нагамі, а група суседзяў не магла яго адарваць і прышлось паклікаць міліцыю. З міліцыяй Панасевіч таксама скандаліў. Ён бегаў і званіў у міліцыю:

— На якой падставе мяне хочучы арыштаваць, калі я член партыі?

Нічога не дапамагло. З вялікімі намаганьнямі ён быў дастаўлены ў аддзяленьне міліцыі, каб вытрымаць тры дні.

Гэты выпадак, зроблены партыякам Панасевічам узбудзіў увесь пасёлак «Камітэры». Жонка пасыла гэтага выпадку доўга хадзіла з падбітым вокам і з сінякамі на ўсім целе. Зараз гэтая справа знаходзіцца ў 1-ым вучастку нарэду.

Ляхаўскі райком вылучыў камісію з досыць аўтарытэтных таварышоў для вывучэньня бытавых зьявішч у сувязі з п'янствам у Ляхаўскай арганізацыі і асабліва ў пасёлку «Камітэры». Паміма мер пакараньня да асабліва злосных п'яных хуліганяў трэба будзе ўжыць цэлы рад грамадзка-выхавальных мер да адраруленьня гэтага п'янага быту і ў першую чаргу прыкрыць негалежны гандаль гарэлкай.

А. В.

Як гэта назваць

Рабкор С. паведамаў нам наступнае:

«Ячэйка КП(б)У і мясцом Віцебскага акрытыканому з вялікімі труднасьцямі адарылі ленынскі куток. Здабылі мэблю, адрамантавалі ёе, абсталявалі куток. Было прытульна. Але нам старшыні акрытыканому т. Гейна аддаў распараджэньне перанесці ўсю мэблю з ленынскага кутку сабе на кватэру, а самост яе здабыў дасяці старую, паламаную. Быў прытулак і ня сталя яго.

Мы прасім Віцебскім вучасткам пачаць на гэтым пытаньні.

І ваўкі сытыя, і авечкі цэлыя. Распарадчык крэдытаў* віцебскага ветэрынарнага інстытуту стаіць на чале катэдры «грамадзкай ветэрынарыі». Дзякуючы такой сумяшчальнасьці «распарадчык» перапаціў сабе за 7 месяцаў пляхам аплаты не існаваўшых вучэбных гадзін 464 р.

Але каб ня быць згаістым, «распарадчык» «аслужыў» таксама і дацэнтку катэдры «зоалёгіі», перапаціўшы яму за гэты час 374 р.

Не забыў наш «дабрачыньца» і аб студэнтах. З прычыны таго, што апошнія на падта многа набылі ад яго лекцыі, то ён добрадушна пайшоў ім пасустрат: ня прымаючы заваў, ён рабіў належны аданакі ў заліковых кніжках і такім чынам: і ваўкі сытыя і авечкі цэлыя.

Мы думаем, што належныя органы зацвярджаюць такімі «смаўнымі» дзеяньнямі добрачыньца.

Аб факце паведаміў нас «Доброжелатель».

*** ПРАЛЕТАРСКАЯ ВАЙНА П'ЯНЦАМ ***

Барацьба з алькагалізмам зьяўляецца неабходнай складанай часткай работы па культурнай рэвалюцыі, па стварэньні новага культурна-бытавога ўкладу сацыялістычнага грамадства, якое будзе, і па ўсім гаспадарчым будаўніцтве СССР.

Разьвіцьцё алькагалізму за апошнія гады, асабліва ў буйных прамысловых цэнтрах, пагражае затрыманьнем росту прадукцыянасьці працы, грамадзкага і культурнага разьвіцьця і фізычнага аздараўленьня працоўных. Савецкая ўлада і партыя ня лічаць продаж гарэчкі здаровай крыніцай дзяржаўных прыбыткаў. Продаж гарэчкі быў уведзены часова для барацьбы з самагонам і з прычыны адсутнасьці іншых грашовых крыніц, бо насельніцтва ўсёроўна траціла грошы на самагон, яшчэ больш шкодны.

Рост гаспадаркі дазваляе цяпер паставіць задачу — пачаць зьявіць траты на гарэлку выдаткаваньнем на іншыя прадметы і патрэбы. Асноўная задача таварыства барацьбы з алькагалізмам — дапамагчы савецкай ўладзе, як мага хутчэй, перамагчы алькагалізм, шляхам: 1) разьвіцьця культуры быту і здаровых забаў, што дасяць магчымасьць абарперці прыбыткі дзяржавы на больш здаровыя крыніцы; 2) украаньня сьведомасьці асабістай грамадзкай шкоды алькагалізму і адлучаньня працоўнага насельніцтва ад бытавога алькагалізму без чаго спыненне продажу гарэчкі зьявіцца, хоць часткова, але значным ростам спажываньня самагону.

Барацьба з алькагалізмам ставіць

сваёй мэтай перамогу алькагалізму, як сацыяльнага зла. Павінна весці энергічна барацьба з бытавым алькагалізмам перажыткамі і звычкамі і павінна ўсямерна палітычна магчымасьць дасягненьня жоўнай павінны быць пастаўлены для гэтага задачы арганізацыі аздараўча адукацыі, культурных забаў, асьветнага цікавага кіно, карысных відаў спорту, сталовак з безалькагольнымі напіткамі і г. д. Таварыства павінна садзейнічаць удзячэньню сродкаў працоўных у гэтыя пачынальні і ажыўляць дзейнасьць адпаведных устаноў. Дзяржаўныя і мясцовыя бюджеты павінны дапамагчы таварыству сталым фінансавым падтрыманьнем і іншымі імгатамі.

Таварыства павінна стаць масавай арганізацыяй працоўных — ідэяў прыхільніку барацьбы з алькагалізмам, як з сацыяльным злом, і паставіць сваё першачарговае задачай ўзмаценьне цывілізацыі кадры на вытворчасьці, у арміі і сярод моладзі. Найбольшую непасрэдную школу росту сацыялістычнай гаспадаркі краіны прыносяць алькагалізм рабочым прамысловасьці і транспарту. На бліжэйшы перыяд таварыства павінна агуртаваць галоўнейшую частку сваёй дзейнасьці ў прамысловых цэнтрах. Адначасова павінна быць ўсямерна ўзмоцнена прасьледваньне самагону, асабліва ў вёсках, як адна з самых неабходных мер на распаўсюджаньні цывілізацыі.

У прамысловых цэнтрах, побач з разьвіцьцём мерапрыемстваў, якія ўтрымліваюць рабочых ад алька-

лізму (арганізацыя адпачынку падружкаў і дарослых, аздараўленьне быту) і побач з агульнай антыалькагольнай прапагандай, неабходна ўжо зараз больш актыўна праводзіць сярод рабочых агітацыю за сьведомае выкарыстаньне дэкрэту СНК ад 4-га сакавіка 1927 году аб забароне продажу сьпірытусовых напіткаў у паасобных населеных пунктах і раёнах наогул, збо ў дні атрымліваньня пэнсіі, у сьвятні і г. д. паводле пастановы рабочых сходаў фабрык, заводаў і транспарту.

Члены партыі першыя павінны падаць прыклад і стаць на чале руху за самавызваленьне пралетарыяту ад алькагалізму. Камсамол павінне рашуча, бясспрэчна і да канца перабудаваць увесь уклад адносінаў арганізаванай моладзі да пытаньняў выціўкі. Сьпірытусовыя напіткі павінны быць выгнаны з усіх урачыстых ці сьвяточных пясяджэньняў, сходаў, юбілеяў, сустрэч, провадаў і г. д. з рабочых кляубаў і з крам рабочай казармы і г. д.), імкнучыся не замяніць іх сабою ў справе арганізацыі савецкай грамадзкасьці (культустановаў, кіно, спорт, нархарч, аддзелы аховы здароўя, дзіцячыя ўстановы, жылтаварыствы і іншыя віды каапэрацыі і г. д.), імкнучыся не замяніць іх сабою ў справе арганізацыі новага быту, але стаць узбудзіцелем і рухавіком іх работы па аздараўленьні быту.

Прафсаюзы павінны стварыць у рабочым асяродзішчы некарпімаць і ганьбу да п'янства і да выпівак, як да нявольніцкага клітма праклятага мінулага, як бязвольнай дапамогі зьясавым ворагам у іх імкненьнях затрымаць рост савецкай гаспадаркі і разьвіцьцё савецкай культуры і грамадзкасьці.

Асобна павінна быць высунута за-

дача аховы ад алькагалізму падрастаючага пакаленьня — школьнікаў, п'янераў і падружкаў. Неабходна школу зрабіць зброй выхаваньня цывілізацыі пакаленьня. Павінны быць мабілізаваны на барацьбу з алькагалізмам жанчыны. Шырока павінны быць прыцягнуты навуковыя сілы і беспартыйныя масы з забесьпячэньнем належнага партыйнага кіраўніцтва арганізацыям таварыства на мясцох. Сетка яго ічэз павінна абхапіць прадпрыемствы, ўстановы, навуцальныя ўстановы, часці арміі і флэту, студэнцтва, хатніх гаспадынь, вёску. Ва ўсіх буйных цэнтрах павінна быць створана сетка супроць алькагольных наркомансэраў, супроць алькагольных кутні на прадпрыемствах у кляубах, інтэрнатах і г. д.

Таварыства ў сваёй дзейнасьці, не абмяжоўваючыся адной толькі прапагандай павінна імкнуцца да арганізацыі ўстаноў, якія перабудоўвалі-б культурны бытавы ўклад працоўных мас. Яно павінна выкарыстаць для гэтага ўсе формы і арганізацыі савецкай грамадзкасьці (культустановаў, кіно, спорт, нархарч, аддзелы аховы здароўя, дзіцячыя ўстановы, жылтаварыствы і іншыя віды каапэрацыі і г. д.), імкнучыся не замяніць іх сабою ў справе арганізацыі новага быту, але стаць узбудзіцелем і рухавіком іх работы па аздараўленьні быту.

Асабліва ўвага павінна быць звернута на сапраўднае правядзеньне ў жыцьцё савецкіх законаў на барацьбу з алькагалізмам, якія амаль што ня выконваюцца, гэта выкладаньне

там, таксама праводзіцца ня ўсюды добра.

ЛАГОЙСК, 19-6. (Уласн. кар.). Па Лагойскім раёне праведзён вучот аб'ектаў абкладаньня па 33 вёсках. У параўнаньні з выяўленьнем ў мінулым годзе выяўлена больш: пахаці — на 4 проц., сенажаці — на 16 проц., буйное рагатае жывёлы — 7,2 проц., коняі — 5,7 проц., сьвіней — 47 проц., садоў і агародаў — 100 проц., неземляробчых заробткаў на 263 проц.

АСТРАШЫЦКІ - ГАРАДОК, 19-6. (Уласн. кар.). Прайшоў вучот аб'ектаў абкладаньня па 74 вёсках. Выяўлена ў параўнаньні з мінулым годам больш: пахаці — на 9,3 проц., лугоў — на 4,77 проц., буйное рагатае жывёлы — 6,67 проц., коняі — 6,44 проц., неземляробчых заробткаў — 64,46 проц.

Пара спыніць непатрэбную пісаніну

Кожны год, як толькі пачынаюцца зборы пераменнага складу, сельсаветы зараз-жа узбройваюцца непатрэбнай пісанінай: пачынаецца выдача розных справак пераменьнікам, а апошнія ходзяць з імі да камандаваньня, а камандаваньне ў сваю чаргу накіроўвае гэтыя спраўкі з заявамі ад пераменьнікаў у ка-

ці з мінулым годам выяўлена: коняі — на 3,2 проц., лугоў — 4,7 проц., буйное рагатае жывёлы — на 4,9 проц., коняі — 0,7 проц., сьвіней — 11,2 проц., неземляробчых заробткаў — 124,7 проц.

САМАХВАЛАВІЧЫ, 19-6. (Уласн. кар.). Абсьледвана 76 вёсак. Выяўлена больш параўнаўча з мінулым годам пахаці — на 3 проц., сенажаці — на 2 проц., коняі — на 9 проц., кароў — на 8 проц., сьвіней — на 80 проц.

КАПІЛЬ, 19-6. (Уласн. кар.). З 1-га па 10-га чэрвеня абсьледвана 13 вёсак. Выяўлена больш параўнаўча з мінулым годам пахаці — на 2 проц., лугоў — на 5,6 проц., буйное рагатае жывёлы — на 6,6 проц., коняі — 5,5 проц., сьвіней — 20,03 проц., садоў — 3,8 проц., агародаў — 100 проц., пчалярства — 139 проц., неземляробчых заробткаў — 71 проц.

місію сувязі. Што-ж вынікае з гэтага? Адуцьціць пераменьніка дамоў на работу полк ня мае ніякага права. Дапамагчы таксама ня ў сілах і вынікае з гэтых справак і заяў толькі тое, што палкавая камісія сувязі іх накіроўвае назад у сельсавет ці камітэт узаемадапамогі для аказаньня дапамогі.

Як відаць, зусім дарэмна выдаваць які-б там ні было спраўкі аб дрэнным становішчы пераменьнікаў, а куды лепш данамагчы на месцы. А то атрымліваецца так, што камісія сувязі займаецца перапіскай, накіроўваючы розныя заявы і чакаючы адказаў. А калі адразу сьвячасова піма, прыходзіцца яшчэ займацца пісанінай аб напамінаньні.

Здавалася-б, што зараз павінна было-б быць вядома для кожнага райвыканкому і сельсавету аб іх задачах у дапамозе сем'ям пераменьнікаў у часе тэрытарыяльных збораў. Але-ж, як відаць, законы савецкага ўраду для некаторых райвыканкомаў яшчэ не зьяўляюцца законамі.

Камісія сувязі 6-га палка пасля та яшчэ вясной ліст у райвыканкомы, дзе ўказвалася аб памылках мінулага году, але-ж некаторыя райвыканкомы гэты ліст пакінулі бяз увагі.

Такія адносіны неадпаведныя. Пара ўлічыць, што надбайныя адносіны да сем'яў чырвонаармейцаў адбываюцца на ўсёй яго вучобе. Пара ўлічыць, што чырвонаармеец ня можа сумяшчаць два клопаты — клопаты аб вучобе і клопаты аб гаспадарцы. У часе збору чырвонаармеец павінен клапаціцца толькі аб баявой вучобе, а аб яго сям'і і гаспадарцы павінен клапаціцца ўрад.

Ліхтаровіч.

Ю. ЛАРЫН.

ЭКЗАМЕН САВЕЦКАЙ ТУРБИНЫ

Зусім лёгка ўдрыгваюць паіраваныя бакі турбіны. Лёгка дрыгала гэта ахавіла ўсё, яна прымушае адгукацца і масыны бетонныя палосты, і высокія з кратамі вокны, і бліскучыя рады кахляных плітак.

Можа гэты шаленны машыны так у 3.000 аваротаў у мінуту стварае перловы абставіны. І вось чаму людзі вакол турбіны п'явердылі, напружаныя, шпэркія ў рухах.

Крыху гісторыі

У 1925 годзе Металтрэст устанавіў на Менскай электра-станцыі паравую турбіну ў 1.000 кіл'ват. Пры першым-жа выпрабаванні выявілася, што турбіна не аднавідае ўмовам захава, што замест гарантаных 1.000 кіл'ват, дае толькі 800, прытым ападу яна патрабуе больш нормы.

І хоць турбіна працавала бесперабоў, Эльвуд машыны ня прыняў і так гадкоў праа паўтара падаў у

суд «наконт спагнання 153.000 руб. за марапал ападу».

Зараз, па даручэнні арбітражу, камісія абсьледуе работу турбіны.

Каля нашай скромнай менскай турбіны сабралася група выдатнейшых спецыялістаў-дэплатэвікаў. Сярод іх старшыня камісіі, намеснік старшыні арбітражнай камісіі пры СПА СССР праф. Нічасоў, загадчык даследчай станцыі дэплатэвічнага інстытуту, інж. Кнора, канструктар нашай турбіны, інжынер Грынбэрг і з дзесятка больш маладых інжынераў, дэплатэвікаў і электрыкаў.

Вартавыя пасты

Другі дзень ідуць даследваньні. Невялікая канторка машынае залі, якая да гэтага часу выконвала толькі скромныя табелі, арабілася штабам. Сталы завалены чарджамі, схемамі, па графенным папяровым полі скача хуткаюць царкуль-

рысуючы дыяграмы работы. На вакне куца футляраў, тэрмометраў, малометраў, шчотчыкаў—бо ўсе прыборы, што вымяраюць націск, тэмпературу, разыходжаньне току, зьяты з машыны і заменены новымі, з ліку прывезеных камісіяй.

А па ўсёй станцыі раскінуліся вартавыя пасты.

Пасты забраліся і ў камеру высокай напружанасці, у камеру, дзе дзверы заўсёды замкнуты і на тых замкнутых дзвярах наховаюць дзіркі замест вачэй у намалёваным чарале з надпісам «смяротнае». У гэтым бетонным пакоі, адкуль разыходзіцца ток у 6.800 вольт па ўсім горадзе, паміж высокавольтавых правадоў пастаўлен столік і два маладыя інжынеры, нахіліўшыся над распасцьдэртан дыяграмай, запісваюць паказанні прыбораў.

Унізе, у кандэсатарным аддзяленні, куды ідзе адпрацаваная пара,—другі вартавы пост. Тут збіраюць адпрацаваную пару, ахалодж-

ваюць у ваду і дакладна ўважваюць яе, бо ўвесь парадак выпрабавання такі: вымяраецца страта баважня і на сабранай адэлектрычнасці і на сабранай голь-прапаванай вадзе пазнаюць колькасць страчанае пары, г. в. эканомнасць турбіны.

І калі з ухмылкам на твары прадстаўнік Дзяржэлектртрэсту наведаў дамяле, што нагрузка дасягнула 1.200 кіл'ват (перавышае дагавораную), мы сьмяшаемся да вартавога паста ад Эльвуду.

Вн прости і маўклывы, гэта—апарат, які паставіў Эльвуд для кантролю. Маленькая чорная скрыпка, зусім бяшумна запісвае паказанні і толькі папяровы язык—лісток з дыяграмай—павольна спаўзае з прорыві аўтамату.

Ідзе выпрабаваньне

Бойка адбываецца ля самай турбіны. Доўгая мармуровая сьцяна з надзьмутымі пузырамі—кантроль-

ныя лампкі і радыі вымяральных прыбораў—адначасе кожны крок, самую пазначную змену ў нагрузцы. З бакоў яе тырчаць тэрмометры, насіпех абмазаных шэрым забэстам, вакол яе апаравыя і цягнелца некуды на падлозе тонкая медная трубка.

Нервова ходзіць канструктар—фактычны яе творца, інжынер Грынбэрг.

Сапраўды, справа вельмі незвычайная. Такая-ж турбіна, такой-жа канструкцыі і такога-ж разьмеру дасканала працуе на Урале, а вось тут наровіцца.

Гадзіннік паказвае 10. Нагрузка ў горадзе зьявілася. Дзжурны па шчыце кароткім ўзмахам рубільніка дае сыгнал на рэчку «апусціць рэастат».

Рэчка гарыць

«Рэчка гарыць»—гэта покліч з

двудзячай гульні. Ён азначае тры-вогу.

Гаручая рэчка—відовішча, якое рэдка каму ўдаецца бачыць, якое можа нагнаць трывогу. А вось на Эльвудзе звычайны мандэр простым патуваньнем шпурка запаліў рэчку.

З турбіны з вялікай асьцярожнасцю пад зямлёю і на высокіх слупох праведзены высокавольтавыя праводы да самай рэчкі. Калі трэба моцна нагрузіць машыну, канцы правадоў апускаяцца ў ваду і ток у 6.800 вольт паглынае рэчка.

Увесь гэты прыбор называецца—вадзяны рэастат. І мандэр у гумовых ботах (гума не прапушчае току) падпарадкоўваецца сыгналу і апускае або ўзьнімае рэастат.

Здаецца проста. А на справе дзвюхметравая маланка ўзьнімае і варочае ваду і дэманчырвоныя ўспышкі асьвятляюць цемру. Часамі нагрэтая вада прыбе да

бэрагу аслабеваюшую вялікую рыбіну. Мартынянка—мандэр рэастату—смяецца: «Будзе вешка».

Заключэньне

Спраба дае цікавыя вынікі ня толькі для зацікаўленых ведамістваў—гэта-ж да пэўнай ступені экзамен савецкай турбіны. Вось падстава думаць, што ў паровах турбіны ніна... рэчка Сьвіслачы. Прадстаўнік Дзяржэлектртрэсту паказвае фотадымка соскі (труба для ўдзяваньня вады), якая працавала ўсяго толькі 50 гадзін—яна ўся пакрыта грабёю і вапеным налётам. Такім чынам, вада па сваім складзе дрэнная. Ня дзіва, што турбіна не дае ўгавораных 1.000 кіл'ват.

А яна, савецкая турбіна, працуе два з паловаю гады без адзінага перабою, без адзінай аварыі.

І. БОГІН.

ПЕРШЫ ТОК З АСІН-СТРОЮ

3-я ЗЬМЕНА НА ФАБРЫЦЫ «ДНЯПРОЎСКАЯ МАНУФАКТУРА»

ВОРША. Улас. кар.). У сучасны момант па фабрыцы «Дняпроўская мануфактура» ў Дуброўне 720 рабочых зры 315 варштатах. Фабрыка выпускае кожны месяц 360.000 мэтраў розных баваўняных тканінаў на суму 180.000 р. якія рэалізуюцца на 95 проц. Белкапававу. Фабрыка забяспечана сярцом на 2 месяцы і апаратам на 8-10 месяцаў. З 1-га ліпеня ў сувязі з аднуконной кампаніяй фабрыка зьнімае працу на 2 тыдні.

З 1-га кастрычніка мяркуецца перайсьці на 3 зьмены з павялічэньнем ліку рабочых да 950 чалавек.

Фабрыка энэргічна рыхтуецца да пераходу на электрычны ток з Асінстрою. Дняпроўская мануфактура зьявіцца першым прадпрыемствам у Беларусі якое атрымае ток з Асінстрою магчма ўжо ў гэтым годзе. Вядуцца перагаворы з «РЭТАм» на абсталяваньне спецыяльнай электрастанцоўкі для прыёму току з Асінстрою.

Паводле пяцігадовага пляну, лк варштатаў на фабрыцы мяркуецца дасягнуць да тысячы, а колькасць рабочых—да 3.000.

Яшчэ аб тэхнікуме «Імя графіні Варандовай»

Мы забыліся, што трэба эканоміць

Дырэктыва аб 20-проц. зьніжэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў на ўсімі прадпрыемствамі і ўстановамі выконваецца

Можна эканоміць на ліквідацыі непатрэбных устаноў. У першую чаргу ставім на абмеркаваньне пытаньне: ЦІ ПАТРЭБНЫ ЗАПАЛКАВЫ ТРЭСТ І БАРЫСАЎСКАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ ЛЕСБЕЛУ

Беларускі запалкавы трэст можна ліквідаваць

Гэта дасць 60.000 эканоміі ў год

Запалкавы трэст зьдзе чатыры фабрыкі запалка: «Возуві»—у Нова-Барысаве, «Чырвоная Барысава»—у Нова-Барысаве, «Дняпро»—новую і старую фабрыкі—у Рэчыцы. Тры з гэтых фабрык маюць пры сабе фанэрныя аддзяленьні, якія абслугоўваюць ня толькі запалкавую вытворчасць, але працуюць і на рынак. І вось для абслугоўваньня гэтых фабрык створан апарат трэсту, які паглынае ў год 71.384 рублі.

Узьнімае пытаньне аб метаагоннасці існаваньня трэсту. Сярод актыву фабрык наконт гэтага ёсьць пэўная думка—трэст непатрэбны, бо кіраўніцтва яго наогула не адчуваецца.

Фабрыкі можна непасрэдна падпарадкаваць ВСНГВ або перадаць іх Лесбелу, які мае гатовы апарат для загатоўкі асіны і для кіраўніцтва фанэрнай вытворчасцю. Лесбелу прыдзецца толькі ўзяць аднаго інжынера-тэхніка для кіраў-

нават ствараць гандлёвага апарату па рэалізацыі запалак. Забесьпячэньнем кіруюць ужо і зараз самі фабрыкі.

У выніку ліквідацыі запалкавага трэсту ўдасца эканоміць на менш 60.000 рублёў.

Між іншым, калі затрапам пытаньне аб зьніжэньні 20-проц. адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў на запалкавым трэсце, дык убачым цэлы рад неарнальнасцяў. Асабліва вялікі перавыдатак ёсьць па артыкуле камандыровак. Гэты артыкул выдаткаў трэст пераплаціў на 64 проц. у пераўзнаўні з каштарысам, або на 1.461 руб. Паштова-тэлеграфныя выдаткі—больш на 56 проц. у параўнаньні з каштарысам.

Супрацоўнікі трэсту расказваюць, што не пасьпее дырэктар прыехаць, як намеснік дырэктара выжджае ў камандыроўку і наадварот. З 3.745 руб. на долю намесніка дырэктара прыпадае камандыровачныя

ГІНЕ БУДАЎНІЧЫ ЛЕС

Барысаў. (Уласны кар.). Нядаўна ў газэце «Зьвязда» была выжэчана карэспандэнцыя аб тым, што лесапільнікі «Камінтэрн» з-за адсутнасці сыпру пагражае опіненне, а буралом, што знаходзіцца ў лесе, гіне.

Заметка зрабіла некаторы зрух, і частка лесапіліцтваў прыступіла да распрацоўкі. І толькі ўхваляе сьлішчэньне, дзе больш за ўсё паваліліся дрэў (37 тыс. куб. фут.), да распрацоўкі лясца пачаў зьяўляцца караал.

У тых вучастках, дзе ўжо ідуць распрацоўкі, ня прыступлена да вывазкі. Мяркуюцца вывезці толькі 50 проц., а рэшту лесу пакінуць у лесе да зімовага сэзону. Але да таго часу лес зможа страціць сваю тэхнічную прыгоднасць.

Слова за Наркамземам.

НЕ ЗГАВАРЫЛІСЯ

Адзін з адміністратараў заводу «Варшавянка» (Менск) на пасаджэньні заўсому надаўна заліў, што дырэктыва аб зьніжэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў трэсту трэба аж падаць паводле

ЦІ ПАТРЭБНА БАРЫСАЎСКАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ ЛЕСБЕЛУ

Рбочыя заводу «Камінтэрн» кажучь, што непатрэбна

Не адзін раз ужо рабочыя заводу «Камінтэрн» ўзьнімали пытаньне аб тым, што існаваньне ў Барысаве аддзяленьня Лесбелу зьяўляецца зусім лішнім. Але кіраўнікі Лесбелу моцна сталі на сваім і ўсё сьцьвярджалі, што аддзяленьне ў Барысаве вельмі патрэбна на трох прычынах: паперша, на месцы лягчай кіраваць заводамі, чым з Менску (а ўсё-го ў Барысаве два заводы—«Камінтэрн» і «Рабочы»), падругое, лягчай устанавіць нармальныя ўзаемаадносіны з рознымі акруговымі арганізацыямі (тады яшчэ Барысаў лічыўся акруговым цэнтрам), патрэднае, аддзяленьне ня толькі кіруе заводамі, але і вядзе работу па загатоўцы і сілаве драўніны для іных прадпрыемстваў Лесбелу і для эксарту.

Практыка-ж паказвае, што ўсе гэтыя апраўданні разьлітаюцца, як пыл, пры першым дакрананні да іх крытыкі.

І сапраўды. Хіба аддзяленьне кіруе заводамі? Не. Аддзяленьне толь-

аддзяленьня. Каму патрэбна такое кіраўніцтва?

Можна яшчэ спыніцца на рабоце складу, які забяспечвае заводы патрэбнымі матэрыяламі. Але, паперша, частковае ўтрыманьне складу ўскладзена на завод «Камінтэрн». Падругое, склад працуе амаль самастойна, нікім ня кіруецца і таму працуе дрэнна.

Што застаецца ў апраўданьне існаваньня аддзяленьня Лесбелу? Нічога. Бо акруговых устаноў няма, значыцца, няма з кім наладжваць нармальныя ўзаемаадносіны. Пытаньне аб лесазагатоўках і сілаве можа быць лёгка вырашана, калі замест аддзяленьня Лесбелу пакінуць толькі загатоўчую кантору.

Затое ліквідацыя аддзяленьня Лесбелу дасць вельмі шмат. Будзе дасягнута вялікая эканомія. Заводы будуць мець больш самастойнасці і зьявіцца непасрэдна з Лесбелам. Цяпер-жа заводы зьяўляюцца на руках і нагах. Кожны дробны рамонт вялікае перапіску з аддзяленьнем Лесбелу а апошнія заводыць пера-

аддзяленьня. Каму патрэбна такое кіраўніцтва?

Студэнты беларусы ў Маскве

Напый кандыдатаў у ВДУ.—Хаатычны прыезд трэба спыніць

(Ад нашага маскоўскага карэспандэнта)

У апошнія дні ў Маскву прыязджае з Беларусі шмат вучняў, якія жадаюць наступіць у ВДУ і рабфакі РСФСР. У большасці выпадкаў гэтыя кандыдаты прыязджаюць без камандыровак, без рэкамэндацый ад грамадзкіх арганізацый і дарэмна абіваюць парогі маскоўскіх навучальных устаноў.

Сярод іх вельмі шмат скончыўшых у гэтым годзе рабфакі ў Воршы, Горках і Менску. Большасць іхкнецца ў тэхнічныя ВДУ. Імяна гэтым тлумачыцца ўмоцненое існаваньне беларусаў у навучальных ўстановах РСФСР, бо ў БССР няма індустрыяльна-тэхнічных ВДУ.

Характэрным зьяўляюцца зьявілі саміх кандыдатаў. Рабфакаўца з Воршы спасылаюцца на тое, што на ўсіх скончыўшых рабфак дзілі 4 месцы ў тэхнічныя ВДУ, інакш-жа дасяда магчымасьць адкавацца ў якой-вобудзь іншай галіне.

Пастаяннае прадстаўніцтва БССР атакуецца студэнтамі, якія просіць дапамогі для наступленьня ў ВДУ. Такая дапамога рэбіцца толькі пры наяўнасці асабліва грунтоўных прычын. Дапамогі асабліва часта студэнтаў пастаяннае прадстаўніцтва ня мае магчымасьці. Прыязджаюць у Маскву траба толькі з санкцыі Наркамзветы БССР.

У беларускім сектары Савінаду РСФСР перш за ўсё зазначаюць, што для наступленьня ў рабфакі РСФСР месці для кандыдатаў з БССР няма. У прыватнасці ўсе месцы

дай, якая з'яўляецца прыцельнай дырэктара Такмачоў.

У рабочым кабінце алошныя вісіць на ўсёй рост партрэт графіні.

Калі было ячэйкі КП(б)Б паставіла пераіменаваць Варонеці тэхнікум, то Такмачоў на сходы заліў, што даваць тэхнікуму імя аднаго з рэвалюцыйных працадзюроў не патрэбна, бо, магчыма, яго зноў прыдзецца пераіменаваць... Гэты пам'яс кажа аб тым, што Такмачоў чаквае звароту сваёй графіні.

Аб некаторых „лакiраваных“ адміністраторах. Ведамствены крэтынізм ці што іншае? (Паводле матар'япаў Дзяржфінкантролю)

Аб жыццё «лакiраваных» камуністых мы ўжо ведаем добра. Апошні мас даў досыць яркавыя прыклады камуністых, якія бяцца рабочае крытыкі.

Тут мы жадаем асвятліць трохі іншы тып. Тып «лакiраванага адміністратара», яркавага патрыёта, свайго «ведамства», які баіцца кантролю над сваёй працай, баіцца правяркі працы сваёй установы, баіцца наогул грамадзкай думкі, больш чым чорт ладану. Для яго ўмяшаньне кантрольных органаў ва ўнутранае цiхае жыццё яго ўстановы—самае вялікая няпрыемнасць. Для яго кожны прыходзячы для азнамлення і правяркі яго працы (з мацатам ці без мацата) з'яўляецца «рэвізорам», ад якога нічога добрага чакаць нельга, ад якога трэба як можна больш схаваць і г. д. Час прыходу кантролю ў яго ўстанову становіцца самым няпрыемным днём яго жыцця, а час адыходу заўсёды адзначаецца радам моцных ці маўклівых лаянак і на менш 10 аркушамі «супярэчальняў», у якіх жартам маскуюцца сур'ёзныя пытанні, а аб некаторых дробных заўвагах гаворыцца па некалькіх аркушоў сур'ёзным тонам.

У практыцы дзейнасці Дзяржфінкантролю, які ажыццяўляе сымпматычны кантроль у радзе ўстаноў, больш усяго прыходзіцца сустракацца з такімі адміністратарамі, некаторыя з іх настолькі цікавыя, што было-б простым злачынствам не паведаміць шырокія колы грамадзкасці аб іх існаванні.

Першае месца належыць, безумоўна, Наркамасветы. Гэта права яшчэ ніхто ў яго не адабраў. Там «пачальства» проста не дапусціла прадстаўніка кантролю для рэвізіі на зусім прыемных з «кантрольнага боку» галін працы. Прышлася гэтай справай заняцца СНК БССР, які паказаў НК Асвятты сваё месца і рашуча напамінуў аб правах Дзяржфінкантролю.

На фабрыцы запалак «Вязу-ві» (Новабеліца, Гомель) 20-проц. звыжэнне выдаткаў ідзе вельмі туга. Каштарысам прадугледжана звыжэнне агульна-заводзкіх выдаткаў нават на 31,3 проц. Але фактычныя выдаткі за першае паўгоддзе бягучага году даюць павялічэнне на 26 проц.

Праўда, заводкараўніцтва абяцае да канца году гэты перавыдатак зменшыць. Аднак, думаецца, што перавыдатак па заводзе будзе яшчэ большы, калі адміністрацыя

Вельмі ня любіць розных рэвізій і асабліва рэвізораў загадчык Негарэлаўскай мытніцы.

Дый па праўдзе, за што іх любіць, прыйдзе кантралёр і ўсё разведзе, распытае, а потым і ў суд перадаць ды яшчэ і ў газету напіша. Зусім няпрыемная асоба. Галоўнае, каб кантралёр гутарыў толькі з адным адміністратарам і ні з кім больш (ну яшчэ можна з галоўным бухгалтарам), дык было-б яшчэ поўбяды, адміністратар чалавек з практыкай і ведае, што як і дзе адказаць, але што зробіш, што гутараць некаторыя кантралёры і з простымі супрацоўнікамі, гэта зусім недапушчальна. І вось, загадчык Негарэлаўскай мытніцы вліча да сябе ў кабінет прадстаўніка Дзяржфінкантролю і сурова пытаецца—«хто даў вам права гаварыць з тав. № у службовы час»? «Дык ён-жа сакратар парт'ячэйкі і я жадаў з ім высветліць некаторыя пытанні».—«У мяне няма сакратара ячэйкі на службе, а ёсць толькі служачыя, і прашу больш такіх учынкаў не рабць».

Мы ня ведаем добра поглядаў загадчыка Негарэлаўскай мытніцы, магчыма для яго няма ў службовы час ні члена партыі, ні старшыні мясцома, а толькі служачы і над імі ўсімі—адзін толькі ён «люты адміністратар».

Ёсць яшчэ многа іншых, «адказных», «галоўных» таварышоў з партбилетамі і без яго, якія ад усяго сэрца жадаюць кантрольным органам шмат-шмат «добрага», якія глядзяць на гэту справу далёка ня так, як-бы гэта патрэбна было для сацыялістычных будаўнікоў.

Неабходна рашуча ўзяць над грамадзкі абстрэл гэтых «лакiраваных» адміністратараў, якія бяцца рабочае крытыкі, баіцца дзяржаўнага кантролю, якія не жадаюць выносіць свае балачкі на грамадзкае абгаварэнне з тым, каб іх выправіць. Такім звышчтам неабходна палажыць канец.
Л. Градзянскі.

на ўжыве якіх-небудзь рашучых мер.

Можна, напрыклад, атрымаць эканомію ад ушчыльнення канторы, якая размешчана досыць прасторна. Трэба падумаць над пытаннем скарачэння адміністрацыйна-кіраўнічага апарату. Фабрыка «Вязу-ві» мае асобнага намесніка дырэктара у той час як ф-ка «Чырвоная Беларусь» такой спецыяльнай пасады ня мае: там намеснік дырэктара і загадчык вытворчасцю змяшчаецца ў адной асобе. Таксама трэба падумаць аб метаггоднасці меды спецыяльных статыстыкаў, чыя работа з'яўляецца амаль «сезоннай». У дадатак уся статыстыка цесна звязана з бухгалтэрыяй і разраўнюе часткаю і адзіліцц яе дзяжа. Можна скараціць выдаткі на анал, калі тэхнічны персанал паставіць як трэба інструктаванне качагараў.

Некалькі слоў аб пастаноўцы грамадзкага кантролю за правядзеннем у жыццё дырэктывы аб звыжэнні выдаткаў. Гэтым пытаннем займалася вытворчая нарада, займалася і парт'ячэйка. Але, нажал, глыбокай прапрацоўкі і цвёрдай лініі ў гэтых арганізацыйных намя. Работа амаль зводзілася да гутарак і агульных дырэктыв «звыжыць выдаткі», «вывучыць пытанне» і г. д.

Б.

тры дні другі адміністратар даў на насыпенгазету заместу б тым, што выдаткі зменшаны на 12,5 проц., а яшчэ праз нейкі час намеснік дырэктара на агульным сходзе членаў ячэйкі заліў, што выдаткі звыжаны на 20 проц. (17).

Стала ясна, што адміністратары паміж сабою вельмі згаварыліся. Нехта з іх нахлусіў, і заўком внайшоў патрэбным выдзеліць спецыяльную камісію для дасядачага выяўлення гэтага пытання. Праверка «даслгненія», якімі адміністрацыя так хвалілася ў сваіх дэкларацях, паказала зусім іншы малюнак: агульна-заводзкія выдаткі павінны былі быць звыжаны на 18,86 проц., фактычна-ж ёсць рост выдаткаў па ўсіх артыкулах. Напрыклад, вапцылярскія паштовыя выдаткі павялічыліся на 130,44 проц., камандыроўкі і раз'езды павялічыліся на 230 проц., падвозка матар'ялаў—на 117,29 проц., асвятленне і анал—на 125,7 проц. і г. д. Толькі па некаторых артыкулах выдаткаў ёсць пазначная эканомія. Наогул, за першае паўгоддзе 1927-28 году ёсць перавыдатак па каштарысе на 11,72 проц.

Адміністрацыя абяцае да канца гаспадарчага году звыжыць выдаткі поўнасьцю, згодна каштарысу. Але гэтыя абяцанні нас не сунакойваюць.

Рабочы.

ратам і адсылае ў Менск. Дырэктывы Лесбелу таксама перапісваюцца і адсылаюцца на завод. Бывае і так, што Лесбел тым-ж самым дырэктывы насылвае заводам непасрэдна, а праз нейкі час заводы атрымаваюць адбітак гэтай самай дырэктывы ад Барысаўскага

ЗАМЕСТ ЗЫНІЖЭННЯ—ПАВЫШЭННЕ

Становішча дражджавога заводу «Пралетары» (Менск) ня вельмі баісучае. Завод працуе з няпоўнай нагузкай, а гэта не дае магчымасці звыжыць адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі на ўсё 20 проц. Наадварот, па некаторых артыкулах каштарысу ёсць нават перавыдатак. Так, для ўтрымання апарату перавыдана 304 руб., па вапцылярны—294 р. Агал каштаваў на 351 р. больш.

Але самое балючае месца—гэ гаспадарча-складзкія выдаткі, тут затрачана лішніх 1.648р.

Такім чынам, замест звыжэння на 20 проц., выходзіць павялічэнне каштарысу на 4.757 р., г. зн. на 7,4 проц.

Нават у параўнанні з выдаткамі за першую палову леташняга году мы маем павялічэнне выдаткаў на 3 проц.

Трэба яшчэ адзначыць, што наша вытворчая камісія зусім не займалася пытаньнямі звыжэння адміністрацыйна-гаспа-

дарчых выдаткаў. Між тым, без дапамогі рабочых адміністрацыя з гэтай справай ня справіцца.

Я.

Трэба лепш агітаваць

Мабілізацыя шырокіх мас працоўных на сацыялістычнае будаўніцтва—гэта вялізарная з задачай стаяць перад нашай партыяй. Каб лягчэй і хутчэй вырашыць гэтую задачу, трэба ўмець сваячасова ўлічыць усе недахопы ў нашай працы і, у прыватнасці, недахопы ў метадах і прыёмах работы з шырокімі беспартыйнымі масамі. Гутарка ідзе аб метадах і прыёмах нашай палітычнай масавай працы.

Капечна, як і ў іншых галінах партпрацы, мы і тут маем немалыя дасягненні. Але ёсць яшчэ і ня мала промахаў, памылак, якія трэба сваячасова заўважыць і выправіць. Перш за ўсё мы яшчэ не павучыліся досыць добра праводзіць агітацыю ў пытаньнях гаспадарчага будаўніцтва. Якая-небудзь вялікая палітычная кампанія ў нас праходзіць больш ці менш добра. Калі-ж справа даходзіць да агітацыі, звязанай з нашым эканамічным будаўніцтвам (7-гадзінныя рабочы дзень, рацыяналізацыя прамысловасці, калектывізацыя вёскі і г. д.)—тут мы ў сэнсе агітацыі ці мала робім, ці робім даволі дрэпа.

Мы ня ўмеем звязваць нашай агітацыі з буднічным сацыялістычным будаўніцтвам. Мы яшчэ часта робім даклады «ва ўсесаюзным маштабе», адмаўляемся агульнымі выразамі, прыходзім да мас з вялізарнымі «тэзісамі». Мы яшчэ не заўсёды будзем даклады на канкрэтным мясцовым матар'яле, не заастрываем іх на пытаньнях, якія цікавяць данае прадпрыемства і сіяло. Мы яшчэ часта прыцягваем рабочых на сходы ня дзелавым дакладам аб цікавым пытанні, а спектаклем, кіно, «Сіняй блюзай» і г. д. Адным словам, мы навішны зрабіць нашу агітацыю больш цікавай, канкрэтнай, каб яна слу-

жыла мэтам арганізацыі мас павышэння і асабліва рэвізораў загадчык Негарэлаўскай мытніцы.

Другі недахоп у нашай масавай агітацыі—гэта не шаблён, казешчына. Мы ня ўмеем агітаваць інакш, як «кампаніямі» і «тыдзямі». Вялізарны лік кампаній, што праводзіцца па адным і тым жа, раз пазаўсёды заведзеным штампам, не дае нам магчымасці сваячасова абслугоўваць усе асноўныя вучаскі працы.

У нас не хапае ні работнікаў, ні часу для правядзення шматлікіх кампаній. Канечна, зусім адмовіцца ад кампаній мы ня можам. Мы ня можам проста выкінуць за борт кампаній, звязаных з гістарычнымі данымі, перавыбарчым, палітычнымі і інш. кампаніямі. Але мы можам і павінны скараціць кампаніі. Акрамя таго, слабы бок кампаній—гэта іх «ударнасць», адрава насць ад буднічнай, штодзённай работы. Нам трэба паставіць справу так, каб кожная кампанія з'яўлялася працягваннем усёй нашай буднічнай будоўлі, была з ёй цесна звязана і будавалася-б на практычных, канкрэтных мясцовых задачах.

І, урэшце, нам трэба глыбей спусціцца ў самую гушчу мас—у цях. Агульна-заводзкія арганізацыі, якія абслугоўваюць рабочы і культурна і агітацыйна, ня заўсёды ў стане ўлічыць важнейшыя галіны работы ў наасобных цэхах. І таму трэба, каб там, у цяху, дзе павінна быць сканцэнтравана масавае агітацыя, было сканцэнтрыравана і кіраўніцтва гэтай работай.

Даклады перагляд і пазышчэнне масавай агітацыі набывае раз асабліва важнае значэнне ў сувязі з задачай уцягнення новых соцель рабочых у партыю, якіх мы павінны заваяваць нашай агітацыйнай і паставіць іх у рады актыўных будаўнікоў нашай партыі.

Б.

ПА САРЭЦКАЙ БЕЛАРУСІ

ТЭЛЕГРАФУ, ТЭЛЕФОНУ, ПОШТАЙ НАШЫХ КАРЭСПАНДЭНТАЎ

На Асінстроі адкрыўся тарфяны сезон.

ВОРША. (Уласны кар.) 18 чэрвеня адкрыўся тарфяны сезон на Асінстроі. Торфармавальныя машыны ўстаноўлены, і ўсе работы па падачы электраэнергіі да іх закончаны. Увог ўстаноўлена шэсць намплектнаў машын. Рабочы тарфянікаў і тарфяніц прыбыло 400 чал. Усе яны жывуць у новых светлых, спецыяльна абсталяваных бараках.

Пад суд за нескарыванне фондаў беднаты.

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.) Прыцягнуты да судовай адказнасці старшыня Халомскага сельска-гаспадарчага таварыства Казлоў і старшыня Чашніцкага сель-гасп. таварыства Бізуля за нескарыванне фондаў кааперавання беднаты. Справа аб іх накіравана пракурору.

Бандыт Мяльнічук прыгаворан да расстрэлу.

ГОМЕЛЬ. (Уласны кар.) Бандыт Мяльнічук П., які зрабіў разбойны напад на неатру рабочага чыгуначных майстэрэнь Кубліцкага (аб гэтым нядаўна паведамлялася ў газэце «Звязда»), акруговым судом прыгаворан да расстрэлу.

Будаўнічы сезон разгарнуўся

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.) Будаўнічы сезон паступова разгортаецца. Закончваюцца работы па перабудаванні і пабудове новага корпусу фабрыкі ўліараў, дзе ўжо ідзе зарав чыстая аддзелка памыжквоніяў. Закончана таксама пабудова двух вялізарных дамоў для рабочых пачотнай фабрыкі і фабрыкі акуляраў. Разгортваюцца работы па пабудове алейні, двухлавярховага корпусу на заводзе «Чырвоны металіст» і г. д.

Зарав пачынаецца пабудова новай буйной швейнай фабрыкі і клубу металістых белдзёржстроём.

Визуцца перагаворы аб пабудове ў Маркаўшчыне новай амбуляторыі для рабочых.

Матар'ялам будаўнічых работ, якія праводзіцца Белдзёржстроём, забяспечаны цалкам.

Зарав на работах ў горадзе занята 500 чал., а ў хуткім часе гэта лічба павялічыцца ўдвубальт.

49 выйгрышаў

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.) Барысаўскае аддзяленне Дзяржбанку за апошні час выплатіла 1.200 рублёў на 43 выйгрышах, якія палілі на аблігацыі апотычнага тиражу павыкі індустрыялізацыі. Сэжы буйны выйгрыш складае 250 рублёў. Па аблігацыйных пазыкі ўзмацнення сыяліскай гаспадаркі навуць што атлачана 6 выйграшаў, на суму 337 рублёў 50 кап.

Справа аб забойстве на гуде „Домбала“

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.) У № 128 газеты «Звязда» паведамлялася аб звырскім забойстве, якое адбылося на гуде імя Домбала, дзе рабочы Ісаковіч прабіў галаву рыдлёўкай Мікалаеву.

Вызданая сесія Менскага акруговага суду 16 чэрвеня разглядала гэту справу ў прысутнасці рабочых. Суд прыгаварыў Ісаковіча да пяці год пазбаўлення волі з суровым адмежаваннем.

Мэліярацыя ў Аршаншчыне

ВОРША. (Уласны кар.) У апошнія гады ў акрузе значна пашырылася справа мэліярацыі. За бягучую вясну арганізавалася 19 мэліярацыйных таварыстваў, а ўсяго ў акрузе налічваецца 133 таварыствам. Сёлета будзе праведзена мэліярацыйная праца дзяржаўнага значэння на плошчы 3800 гектараў. На гэту справу выдаткуецца 2338 руб. Апрача гэтага будзе асушана сыяліскае балот 2432 гектары і будзе прароблена адшуканьне на плошчы 6144 гект. зямлі. Гэта праца абыйдзе звыш 100.000 руб. Працу на месцы праводзяць 23 гідратэхнікі

АДПУСКНІКІ!

Вам будзе пасылацца газ. „Звязда“ на месцы знаходжанья ў водпуску БЕЗ АСОБНАЙ ДАПЛАТЫ.

даюць ці заводу, ні Наркамфіну, бо ашчыя аплачывацца не за праду- гаджаны выхад хрочджаў, а за

Абслюдваньне, якое праводзіцца ў л.і.кала вылікую цікавасьць у на- МББ члп. ва в.м.е. Нутэжыкуму.

к.і.кала вылікую цікавасьць у на- МББ члп. ва в.м.е. Нутэжыкуму.

к.і.кала вылікую цікавасьць у на- МББ члп. ва в.м.е. Нутэжыкуму.

к.і.кала вылікую цікавасьць у на- МББ члп. ва в.м.е. Нутэжыкуму.

к.і.кала вылікую цікавасьць у на- МББ члп. ва в.м.е. Нутэжыкуму.

к.і.кала вылікую цікавасьць у на- МББ члп. ва в.м.е. Нутэжыкуму.

Тэатр і кіно

БЕЛАРУСІ ДРУГІ ДЗЯРЖАНЫ ТЭАТР
 ЗАЧЫНЕНЬНЕ СЭЗОНУ. • Серада, 20 чэрвеня • У ДРУГІ РАЗ • Ю. Юр'іна
„КАЛІ СЬПЯВАЮЦЬ ПЕЙІ“, 17 верасох.
 П'еса ў 5 дзеях
 Пераклад Міленіча.
 Пастаўка М. Міленіча. • Мастак Ю. Гольц. • Музыкі І. Гітарац.
 Пачэтак а 8 з пал. гадз. • Білеты ў касе тэатру ад 12 да 2 гадз. 1 год 5 да 9 гадз.
 У рабочей касе—ад 11 з пал. да 2 г. і ад 4 да 6 гадз.

Лютый тэатр «ПРОФИТЕРИ» • Гастролі ансамбля тэатра ім. МГСПС
Среда 20 июня „РЕЛЬСЫ ГУДЯТ“
 Пачало роюна а 8 ч. БИЛЕТЫ В РАБОЧЕЙ КАСЕ

Кіно-тэатр „Культура“
 Грандыёзная мастацкая фільма
„ЛІШНІЯ ЛЮДЗІ“
 Пастаўка рэжысэра Рэзынага
 Кіно „Чырвоная Зорка“
 Нямейкая мастацкая фільма
„Пракурор Іордан“ у 7 частках
 Звыш праграмы—кіно-хроніка № 39 БДБ.
 Кіно „ГРАПЕТАРЫ“
 Вядомая амерыканская артматка МАБЭЛЬ НОРМАН
 у камэдзі
„КАХАНЬНЕ ў 16 год“ у 7 част.
 Пачэтак сваясаў а 7 з пал. гадз. Каса—ад 6 гадз.
 Кіно „Інтернацыянал“
 Прыключэцкая пастаўка
„Сынабар“ у 3-х сэр.
 Дзьве сэрні (13 част.) у аглян сваяс.

ПАДПІСВАЙЦЕСЯ НА 2-ое ПАЎГОДЗЬДЗЕ

—) на старэйшую ў Беларусі газету —

ЗВЯЗДА

Орган ЦК КП(б) Беларусі і Менскага АК КП(б)Б

УМОВЫ ПОДПІСКІ: на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў — 5 руб. —
 „ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год „ 9 „ 75 к.

Газета „Звязда“ дае сваім падпісч. дадаткам
 часопісь „**Большавік Беларусі**“
 за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

Канторай газеты „Звязда“
„ПОЛЫМЯ“
 прымаецца падпіска на часопісь
 Падпісная цена: на год — 10 руб., на 6 мес. — 5 руб.,
 на 3 мес. — 2 руб. 50 коп.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:
 У МЕНСКУ: галоўнай краі газ. „ЗВЯЗДА“
 — Савецкая, № 63, 3-ці паверх,
 тэл. 7-81, штодзённа ад 9-3 гадз.,
 ужоўнаважанымі галоўнай канто-
 ры і разносчыкамі газеты.
 У ПРАВІНЦЫ: адзяленьнямі выдавецтваў
 „Ізвестыя“ і „Правда“, ад-
 дзяленьнямі Беларускага выд-
 авца, ужоўнаважанымі галоўнай
 канторы і ўсімі паштова-тэле-
 графічнымі аўтарамі.

ЗЛОЧНЫЕ КУРСЫ БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ И СТАТИСТИКИ

ПРИ ЦКСБ
 Продолжительность курса — 3 МЕСЯЦА.
 Поступать на курсы можно в любой месяц года.
 Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семидесяти.
ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА.
 Плата за первый месяц 5 руб., а за остальные по 4 руб. в месяц
ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД по адресу:
 Минск, Вскобанк, тек. счет № 632.
 Подробн. условия высылаются за 2 лосьмикопеечные марш. С запро-
 сами обращаться: Минск, Вскобанк, заочным курсам.

Падпісчыкі!

Ад'яжджучы ў водпуск на курорт, у дом адпачынку, НЕ ЗАБУДЗЬЦЕСЯ паведаміць у аддзел падпіскі газ. „Звязда“
Ваш новы драс
 Газета будзе пасылацца па новым адрасе без асобнай даплаты.

Прыблудзіпася сабака сьмя, аўчарна, чорная, хамхатая.
 Адрас: Першамайская, 6, кв. 9, Савовіч
 Праз 6 дзён лічы сваёй.

Згубленыя і украдзеныя наступныя дакуманты лічыць неспраўднымі:

- Вучотная конси. нн. № 208 Шнай-даль Э., выд. 9 ваенна конси. вуч. Рэчыцы. у. 935
- Вучотная конси. нн. Нунаева Н. Г., выд. Жлобінск. РВК 986
- Асабовая ваіск. нн. Заседацэлева Е., выд. Чаускім РВК. 987
- Вучотч. конси. нн. Дубіны З. 988
- Вучотная конси. нн. Пратасэвіча А. 989
- Вучотн. конси. нн. Пратаовіча Ф. 990
- Вучотн. конси. нн. Нургановіч Ф. 991
- Асаб. нн. Сушневіча А., выд. Пухавіцкім РВК. 992
- Прых № 17899 Зыка Д. П., выд. от-Дароснай в-рай Лебелю 993
- Ца. білет № 11985 Пиленка А. П. выд. Мов. аддз саюзу сельгалеаборачых 994
- Паявая нн. Гарэліна А. В. выд. Смілавіцкім спажывецкім таварыствам 995

- Асаб. нн. Раманенна П. Я. 996
- Кнап. нн. № 351 Высоцкай П. Я. выд. Мазырскім сляж. т-вам „Смычка“. 997
- Вуч. наокая кніжка № 3719 Лагрэна С. С. выд. Калінінвіцкім РВК. 998
- Асабовая кніжка № 23 Паўловіча Д. К., выд. Юрвіцкім РВК 999
- Асабовая пасьведчаньне № 777 Лука А., выд. Расонск. РВК 1000
- Асабовая картка № 53 Варышова Е., выд. Дрэтунскім РВК 1001
- Павая кніжка № 19 Ялазонка, выд. Азарыцкім с.г. т-вам 1002
- Вучотная ваіскова картка № 45 Пер-ялева А., выд. Чаускім РВК 1003
- Вуч. конская кніжка № 674 Мазель Е. А., выд. Сьмілавіцкім РВК 1004
- Вучотная конская кніжка № 89 Пап-кова М. Е., выд. Калінінвіцкім РВК 1005
- Паявая кніжка № 83 Штэйнгольца Н. Л., выд. Сьмілавіцкім спажывецк. т-вам 1006
- Вучотная конская кніжка Плякса Х. А., выд. Сьмілавіцкім РВК 1007

Кашт публікацыі аўгубо аднаго дакуманту **50 кап.**

ПРАДАЮЦЦА

старыя газеты, папяровы зрыў і макулятура.
 Зварачацца ў Галоўную Кантору газ. „Звязда“, Савецкая, 63.

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

3 ЗАКАЗАМІ = ЗВАРОЧВАЦЦА ў Галоўную кантору газеты „ЗВЯЗДА“ МЕНСК. САВЕЦКАЯ, № 63, 3-ці ПАВЕРХ
 ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛЯНЫ, СХЕМЫ, ФАКСІМІЛЕ, ЭТЫКЕТЫ, ЦЭМЬНІКІ, ВОКЛАДКІ, ВІШЭТКІ, РЭКЛАМНЫЯ ПЛЯКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

Бібліяграфія НАШ КРАЙ

Штомесячнік цэнтральнага бюро краязнаўства пры Інстытуце Беларускай культуры № 4 (1), красавік 1928 г. Год выдання чацьверты.
 Зьмест гэтага часопісі небагаты, асабліва цікавага матар'ялу зусім мала. Амаль палову ўсяго матар'ялу складаюць праграмы для запісваньня помнікаў вуснай народнай творчасці і інструкцыя па складанні тэрміналегічных праветаў і геаграфічнага слоўніку.
 Артыкул тав. Самізіча „Краязнаўства ў працы прафсаюзных арганізацый“ слаба распрацаваны, мае агульнае разважаньне, а няма канкрэтных прапаноў, а між тым нашы прафсаюзы, асабліва вытворчых, у гэту праду ўцягнуты вельмі слаба.
 З матар'ялу з месц зварачае на сабе увагу артыкул з апісаньнем мястэчка Лагойску, Менскай акругі. Тут падаюцца гістарычныя весткі аб мястэчку і апісаньне помнікаў старажытнасьці Лагойску, яго эканоміі і культурна-бытавога жыцьця.
 Бязумоўна, падача такога матар'ялу мае надзвычайную цікавасьць.
 бо нашы беларускія мястэчкі хапаюць у сабе шмат асаблівасьцяў, некаторыя з іх маюць вельмі цікавае мінулае, як напрыклад, мястэчка Капыль, дзе літоўска-беларускі князь Алелькавіч мелі сваю рэзідэнцыю. Некаторыя з беларускіх мястэчак атрымалі прывілеі наводле Магдэбургскага права. Вось чаму рэдакцыя „Нашага краю“ мае рацыю, зьмяшчаючы такія артыкулы, і яшчэ будзе лепш, калі яна адва-дзе больш месца для шырокага высвятленьня на сваіх старонках гэтага пытання.
 У адзеле хронікі інфармацыя аб бягучай працы ЦБК падаецца са спазьненьнем. Так, напрыклад, ЦБК ладзіць пасаджоньне ў першай палове лютага, а справядзача аб ім зьмяшчаецца толькі ў красавіковым нумары.
 З тэхнічнага боку часопісь выда-на добра. Мікола Саўна

Адказы рэдактар Я. АСЬМОЎ

„СЕКАРОВСКАЯ ЖИДКОСТЬ“
 Выхажка из семених желез
 приготавливаемая по способу профессора Д-ра БЮХНЕРА
 ОТДЕЛ КООПЕРАТИВНОЙ МАШИНОСТРОИТЕЛЬНОЙ КОМПАНИИ „АЛЕН МОСКВА“ МОСКВА
 ЦЕНА ФЛАКОНА 2 РУБ.
 ТРЕБУЙТЕ ВО ВСЕХ АПТЕКАХ И МАГАЗИНАХ САНГИГИЕНЫ СССР
 В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ НА МЕСТАХ высылается из главного склада не менее 10 ФЛАКОНОВ при получении 25% ЗАДАТКА
 ПЕРЕСЫЛКА И УПАКОВКА ЗА НАШ СЧЕТ
 ВХОДЯЩ. В ОБЪЕДИНЕНИЕ „МОСКПРОМСОЮЗ“
 ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВНОЙ „АЛЕН МОСКВА“ МОСКВА
 ул. ПЕРЦЕНА № 5/1